

หนังสือชุดคู่มือครู
โรงเรียนประถมศึกษา

แผนแสดงการฝึกเด็ก
ให้เกิดความชัดเจน
ตามหลักสูตรขั้นประถมศึกษา
และ มัธยมศึกษา

DCID LIBRARY

0000028864

ป

พ.ศ. ๒๕๐๒

ก

๗๓๗๒

๗๔๑๗๖

ของ

วงสวัสดิ์สารค่าสัตรพุทธี
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์พิเศษครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา
จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

๕๕

แผนแสดงการฝึกเด็กให้เกิดความชัดเจน
ตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษา
และมัธยมต้น

หลวงสวัสดิสารศาสตรบุทธิ
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์พิเศษครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๔๙๔

สำหรับโรงเรียนประชาบาล

จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

วันที่.....
เลขทะเบียน.....๙/๒๙๐๐
เลขเรียกหนังสือ.....๙๒๒ ๔๔/๗๕

คำชี้แจงกรมประชาศึกษา

เนื่องด้วยกรมประชาศึกษา มีความประสงค์ที่จะตั้งเสริมครูโรงเรียน
ประชาบาลและเทศบาล ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมสั่งสอนนักเรียน
ให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของทางการยิ่งขึ้น จึงได้พยายามหาทางช่วยเหลือ
โดยจัดหาและพิมพ์หนังสือคู่มือครู อันเป็นเครื่องก่อให้เกิดความรอบรู้เฉื่อย
ฉลาด แจกจ่ายให้แก่โรงเรียน เพื่อครูได้ใช้เป็นเครื่องมือทำการอบรมสั่งสอน
นักเรียน บัดนี้ กรมประชาศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าหนังสือเรื่อง แผนแสดง
การฝึกเด็กให้เกิดความเฉลียวฉลาด หรือหลักสูตรประถมศึกษาจะมีประโยชน์
ซึ่งหลวงประดิษฐไพเราะ (ศุบุทิต) ข้าราชการกรมศึกษาได้เรียบเรียงขึ้น เหมาะ
ที่จะใช้เป็นคู่มือครู โดยที่หนังสือแสดงให้เห็นแผนการและแนวทางการฝึก
อบรมเด็กในด้านต่าง ๆ ในทางปฏิบัติอย่างเป็นระเบียบ และละเอียดถี่ถ้วน
กรมประชาศึกษาจึงได้ขออนุญาตท่านผู้เรียบเรียงแล้วจัดพิมพ์ขึ้น ฉะนั้นขอ
ให้ครูทั้งหลายได้พิจารณาใช้หนังสือเล่มนี้ให้เป็นประโยชน์แก่การอบรม
สั่งสอนนักเรียนต่อไป

กรมประชาศึกษาขอขอบคุณท่านผู้เรียบเรียงหนังสือนี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

อธิบดี

(นายอภัย จันทวิมล)

รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมประชาศึกษา

คำนำ

วันหนึ่งเมื่อดวงมฤตเดวมาน ข้าพเจ้าได้ไปพลัดๆ ดูหนังสือทกรม
ด้านการศึกษาได้รับไว้อ่านสำหรับห้องสมุดของกรม เพื่อความหนังสืออะไรบาง
ที่น่าสนใจ หยิบได้หนังสืออเมริกันเล่มหนึ่ง ชื่อ "Teaching, a Basic Text
in Education" โดย A. Gordon Melvin เกิดความสนใจในคอนหนังสือ
หนังสือนี้ ทราบดีด้วยเรื่อง หลักสูตร โดยที่เขาเอาความจิตเจตนาหรือการฝึกความ
ชำนาญทำเป็นคล้ายกับประมวลการสอนขึ้น แยกออกเป็นทางต่าง ๆ สำหรับชั้น
ตั้งแต่แรกเริ่มของเขาสอนถึงชั้นหก ประมวลที่เป็นหลักสูตรของแต่ละชั้นมีราย
การที่น่าสนใจยิ่งนัก แผนการนี้เห็นว่าจะได้ประโยชน์ ถ้าเราได้มาตรวจและ
พิจารณา จึงได้ขอรับรองนางพรหมปกรณกิจ ครูใหญ่โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
ให้ช่วยแปลและดัดแปลงรายการให้เป็นไทย ทำเป็นโครงการเริ่มแผนปฐม
บท ๑ ถึงชั้นมัธยมบท ๓ รวมเป็นเจ็ดชั้นด้วยกัน มากกว่าของเราหนังสือ
แผนการนี้ ได้นำไปชี้แจงไว้บ้างในคราวประชุมครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์

เมื่อปี ๒๔๖๕ และได้เสนอเป็นความเห็นในคราวประชุมกันควาอบรมเรื่องการ
ศึกษาประชาชนมาเมื่อต้นปี ๒๔๖๕ รู้สึกว่าผู้สนใจกันมาก ในคราวอบรมครู
โรงเรียนราษฎร์ในเดือนกรกฎาคม ๒๔๖๕ ของโรงเรียนราษฎร์ได้ดำเนินการจัด
พิมพ์เป็นเล่ม เพื่อให้ได้ประโยชน์และได้ไปพิจารณาคึกกักกัน ให้กว้างขวาง
ยิ่งขึ้น

โดยทั่วไป การศึกษาพอจะถือได้ว่า ได้แก้ไขอะไรที่เหลื้อยู่หลังจากได้
 ดมสิ่งที่ได้เรียนมา เราได้เรียนคณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, วรรณคดี และ
 อะไรเหลืงในโรงเรียน ซึ่งที่เราได้เรียนมาถึงแม้จะลืมไปมาก แต่ก็ได้
 ทดกให้มีความนึกคิด การปฏิบัติถูกต้อง และมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต
 การสอนของครูตามที่เป็นอย่างนี้ มักจะมุ่งเอาแต่ทางหนังสือ และครูเป็นผู้บอก
 เล่าอยู่อย่างมาก แทนที่เด็กจะได้เรียนรู้ มาจากความจัดเจนหรือจากความ
 ชำนาญของตัวเอง การเรียนของเด็กของเราเวลานี้หันไปทาง "ท่องหนังสือ"
 ถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนี้เรื่อย ๆ การท่องจำจะหนักยิ่งขึ้น เพียงแต่จำแต่ตอน
 หลังจากการสอบไล่ได้ของนักเรียน มักจะปรากฏว่าลืมเรื่องที่ไดเรียนมาเสีย
 มาก ทดกและเหตุผลในความรู้อย่างนี้ คงจะของเราโดยมากบทของใน
 ทางการสังเกต และการทำเอง ความรู้ของเด็กจะถาวรและมั่นคงก็ต่อเมื่อได้
 ได้รับความจัดเจนในสิ่งที่แวดล้อม โดยได้สังเกตและทำด้วยตนเอง

แผนการฝึกความจัดเจนแบ่งแนวกว้าง ๆ ออกเป็นสี่ทาง คือ
 (๑) ทางเทคนิค (๒) ทางสังคม (๓) ทางวิทยาศาสตร์ และ (๔) ทางศิลปะ
 แนวทางสี่อย่างนี้ เป็นแนวทางการศึกษา ที่ต้องเรียนตามหลักผู้ครูอยู่แล้ว แนว
 ทางแต่ละแนว แบ่งหัวข้อย่อยออกไปได้อีกมาก เช่นความจัดเจนทางเทคนิค
 แบ่งเป็นการนับ, การใช้ตัวเลข, การคำนวณ, การคิดค่า และการใช้ความรู้
 ในวิชาเฉพาะ ส่วนความจัดเจนทางสังคม, ทางวิทยาศาสตร์ และทางศิลปะ
 มีรายการเพื่อการปฏิบัติแตกต่างกันไป เมื่อนึกแล้ว การเรียนไม่กระต
 กระต่อน เบ้าพองลมเหลืง เป็นรากฐานการศึกษาของเด็กอย่างแน่ชัด

การศึกษาในโรงเรียนจำเป็นต้องให้ความชัดเจนในด้านต่างๆ รายการ
การทำให้โอนเป็นกรณีดัดแปลงและถ่ายแบบมาจากฉบับเดิม มีรายการเหมาะ
สำหรับต่างประเทศอยู่ไม่น้อย และบางข้อพิสดารไม่อาจปฏิบัติไปได้ก็มี ข้อเหล่านี้
นั้นควรพิจารณาเพื่อการเปรียบเทียบ ความประสงค์เดิมก็เพื่อนำมาใช้
ในการค้นคว้า หากว่าผู้ศึกษาในเรื่องนี้มีความเห็น ว่า แผนการมีรายการ
บางข้อในทางปฏิบัติทำได้ยากเกินไปว่า เป็นการเริ่มต้นในการค้นคว้าแล้ว บาง
รายการในขณะทำได้ไม่ถนัด เช่น “นับดวงคำใน ๑ บาท” เป็นต้น การเดิน
หมากเก็บนั้น มีประโยชน์หลายทาง เช่นช่วยในการนับเลขจำนวนภายในหัว
ด้วยนิมิตตา และให้การประสานอาการสัมผัสให้ได้เหมาะสม ข้อที่เดียวกัน เช่น
การเดินของชาตียพันธ์ ซึ่งอาจจะดัดปรกและเป็นทางคิดคือเชื้อโรคได้เมื่อเดิน
รวมกันหลายมือ เมื่อได้พิจารณาในแง่ต่างๆ ก็เป็นการศึกษา เพื่อให้ความ
ชัดเจนเกิดประโยชน์อย่างถาวร

แผนการที่หาชนเป็นแบบประมอดการสอน มีไว้เพื่อจะบังคับใช้ ควร
ถือเป็นเพียงข้อผูกพัน ในทางการสอนที่ครูจะต้อง ให้นักเรียน ได้รับความชัดเจน
ในเนื้อหาเดียวกัน แผนที่มีไว้แผนกำหนดการงาน ที่เขียนขึ้นไว้ก็เพื่อแนะนำและ
ทำให้หลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การนับเบย, ถูกบทบทให้เป็น
รายการไว้ ไม่มุ่งที่จะให้กำหนดทำกันทั้งชั้น ในการสอนครูย่อมต้องเตรียม
มาได้ แผนการนี้จะใช้ตรวจสอบจดจำกับให้เป็นคำถามคำตอบในรายการ
ต่างๆ ก็ไม่พึงกระทำ และทำได้ก็ไม่น่าสนใจ จะเห็นได้ว่าในแผนการที่หาชน

หลักสูตรนี้ ไม่มีเนื้อหาข้อเท็จจริง และความรู้ แคอย่างใด เป็นแผนการที่
 เด็กได้ทำ ได้ทดลองเพื่อให้มีความชัดเจนขึ้นมา ทำให้เป็นผู้ที่ค้นคว้าในทาง
 ต่างๆ จะได้เป็นบุคคลที่มั่งปวยและเป็นหลักประกันให้ความรู้ ที่ได้รับนั้น
 มีความชัดเจนของตัวเองเป็นพยานอยู่ พอจะหวังได้ว่าจะเป็นผู้เคารพตัวเอง
 เคารพผู้อื่น และในทางความคิดเห็น ไม่ถือทิฐิเป็นใหญ่ ซึ่งมุ่งไปในทาง
 ดินนิษฐาน.

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทฺธ

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔

แผนแสดงการฝึกเด็กให้เกิดความชัดเจน
ตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษา

ของ

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ อธิบดีกรมสามัญศึกษา

ความชัดเจนจำแนกเป็นสี่อย่าง คือ

๑. ความชัดเจนทางเทคนิค
๒. ความชัดเจนทางสังคม
๓. ความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์
๔. ความชัดเจนทางศิลปะ

๑. ความชัดเจนทางเทคนิค แยกออกเป็นข้อๆ ดังนี้

- ก. การนับ
- ข. การใช้ตัวเลข
- ค. การคำนวณ
- ง. การคิดต่อ
- จ. การใช้ความรู้ในวิชาเฉพาะ

ก. การนับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. นับแบบ ถูกับทมิ เม็ดมะกอก หอย ฯลฯ

๒. นับ ๑-๑๐๐

๓. น้^๑หน้^๑ง^๑ดื้อ^๑เร^๑ยน^๑ ด^๑ม^๑ค^๑ ค^๑ิน^๑ดื้อ^๑ด^๑ี^๑ ซ^๑อ^๑ด^๑ค^๑ี^๑ ำ^๑ด^๑ำ
๔. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑น^๑ก^๑เร^๑ยน^๑ใ^๑น^๑ซ^๑น^๑
๕. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑น^๑ก^๑เร^๑ยน^๑ม^๑ำ^๑ด^๑ะ^๑ร^๑ำ^๑ด^๑
๖. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑ค^๑ร^๑เ^๑ง^๑ห^๑ม^๑ำ^๑ม^๑ำ^๑ด^๑ะ^๑ร^๑ำ^๑ด^๑ข^๑ง^๑น^๑ก^๑เร^๑ยน^๑เบ^๑น^๑
ด^๑ี^๑ป^๑ด^๑ำ^๑ห^๑
๗. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑ค^๑น^๑ใ^๑น^๑ค^๑ร^๑อ^๑บ^๑ค^๑ร^๑ว^๑
๘. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑ค^๑ร^๑ ค^๑น^๑ง^๑ำ^๑น^๑ใ^๑น^๑ร^๑อ^๑ง^๑เร^๑ยน^๑
๙. น้^๑บ^๑ห^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑ด^๑ี^๑ ด^๑ม^๑ค^๑
๑๐. แ^๑ก^๑ห^๑ม^๑ว^๑ด^๑ห^๑ม^๑ แ^๑ล^๑ะ^๑น^๑ั^๑ค^๑ร^๑ภ^๑ณ^๑ั^๑ข^๑ง^๑ร^๑อ^๑ง^๑เร^๑ยน^๑
๑๑. น้^๑บ^๑ด^๑ค^๑ำ^๑ค^๑ใ^๑ ๓ บ^๑ำ^๑ก^๑
๑๒. เ^๑ล^๑เ^๑น^๑ห^๑ม^๑ำ^๑ก^๑เ^๑บ^๑ ซ^๑ั^๑น^๑ห^๑อ^๑ย^๑
๑๓. ร^๑ว^๑บ^๑ร^๑ว^๑ม^๑ซ^๑ั^๑บ^๑น^๑ท^๑ก^๑การ^๑ทำ^๑ป^๑ระ^๑โย^๑ชน^๑ แ^๑ด^๑ค^๑ม^๑ป^๑
๑๔. จ^๑ด^๑บ^๑น^๑ท^๑ก^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑น^๑ก^๑เร^๑ยน^๑ท^๑ำ^๑ว^๑เ^๑ร^๑

๕
ซ^๑น^๑ป^๑ระ^๑อ^๑ม^๑บ^๑ที่ ๒

๑. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑น^๑ำ^๑ท^๑ ว^๑น^๑ำ^๑ท^๑ เบ^๑น^๑ห^๑น^๑ง^๑ เบ^๑น^๑ห^๑ำ^๑ เบ^๑น^๑ด^๑ี^๑บ^๑
๒. น้^๑บ^๑จ^๑ำ^๑น^๑ว^๑น^๑ซ^๑ั^๑อ^๑ม^๑ง^๑ใ^๑ ๓ ว^๑น^๑
๓. น้^๑บ^๑ว^๑น^๑ใ^๑น^๑ด^๑ี^๑ป^๑ด^๑ำ^๑ห^๑ ใ^๑น^๑เด^๑ือ^๑น^๑
๔. น้^๑บ^๑เด^๑ือ^๑น^๑ใ^๑น^๑ปี^๑
๕. ซ^๑ั^๑ง^๑ร^๑อ^๑ง^๑ใ^๑น^๑ว^๑น^๑เ^๑ล^๑เ^๑น^๑ข^๑ำ^๑ย^๑ข^๑ง^๑เบ^๑น^๑ก^๑ร^๑ม^๑ เบ^๑น^๑ก^๑โ^๑ด^๑ก^๑ร^๑ม^๑
๖. ค^๑ว^๑ง^๑ข^๑ง^๑เบ^๑น^๑ด^๑ี^๑ด^๑ร^๑ เบ^๑น^๑ค^๑ร^๑ง^๑ด^๑ร^๑ เบ^๑น^๑ซ^๑ั^๑น^๑ห^๑ำ^๑ ซ^๑ั^๑น^๑
ไ^๑ด^๑เ^๑ร^๑ เ^๑ล^๑เ^๑น^๑เว^๑ด^๑ำ^๑ร^๑ม^๑ป^๑ระ^๑ท^๑ำ^๑น^๑ำ^๑ ป^๑ระ^๑ก^๑อ^๑บ^๑อ^๑ำ^๑ห^๑ำ^๑

๗. จัดบันทึกคำอาหารกลางวัน
๘. แยกเงินบาท ถีบบาท เป็นตี่ต่างคี่หนึ่ง ตี่ต่างคี่ห้า
ตี่ต่างคี่สิบ เหยยญตี่ตี่ เหยยญตี่ตี่ตี่
๙. นม ๑-๕๐๐ โดยตี่ตี่ หรือ ห้า
๑๐. นมกตี่ ๕ จนตี่ตี่ห้าตี่
๑๑. เกมบันทึกตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๑๒. จัดนาหนักตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่

๕. ๕.๔ ชั้นประถมบตี่ ๓

๑. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๒. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๓. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๔. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๕. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๖. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๗. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๘. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่

๕. ๕.๕ ชั้นประถมบตี่ ๔

๑. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่
๒. ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่ตี่

๓. วัดสวนกุหลาบวิทยาลัย ของอาคารเรียน
๔. วัดสวนกุหลาบและวัดของบ่อ ของถ้ำกลม
๕. กระเปาะนกกว้างยาวสูง ของวัดต่างๆ
๖. กระเปาะนกระเพาะทางจากบ้านถึงโรงเรียน จากบ้าน
หรือโรงเรียนถึงสถานที่สำคัญต่างๆ
๗. เบ่งครึ่งสูงของหรือกระเพาะโดยประมาณ
๘. หักให้ ชลุดกึ่งกลางของวงกลมโดยประมาณ

ข. การใช้ตัวเลข

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. หาหน้าหนังสือ
๒. เขียนเลขทศนิยมหนึ่งต่อเรียนทศ
๓. เขียนเลขทศนิยมหน้าสมิต
๔. เขียนเลขทศนิยมโคเรียน นานง
๕. เขียนเลขทศนิยมต่างๆ ในโรงเรียน
๖. อ่านและเขียนเลขทศ ถึง ๑๐๐

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. เขียนเลขโรมัน ๑-๑๒ อย่างนาฬิกา
๒. เปรียบเทียบจำนวนคนในครอบครัว
๓. เปรียบเทียบอายุและวันเกิดนักเรียน
๔. ทำบัญชีหน้าหนังสือทศเพื่อเพลงและคำประพันธ์
ของคนที่

๕. ทำปฏิทินสำหรับห้องเรียน แสดงวันหยุด
๖. ใช้เลขที่บอกจำนวนหน้าสมุดที่เด็กทำตนเอง
๗. อ่านและเขียนเลขที่ ถึง ๑๐๐๐
๘. เขียนเลขที่ ถนบก คุ โต๊ะ ในห้อง

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. จดวันที่ของวันที่ฝนตกหรือแดดออกในสัปดาห์ ใน
เดือน
๒. อ่านและเขียนเลขที่ ถึง ๑๐๐๐๐
๓. ใช้เลขที่บอกจำนวนโหล วิน
๔. ทำไม้บรรทัด
๕. ทำเลข บวก ลบ คูณ หาร
๖. สมเลข ๓ คำหนึ่ง

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ทำไม้ทาส ไม้เมตร ทำผ้าเทปวัด
๒. เขียนใบฝาก กอนเงินออมสิน
๓. รู้และจำน้ำเบียร์ของแท้ กุญแจของตัวเอง ของ
บิดา มารดา พี่ น้องและคนอื่นๆ ในบ้าน
๔. หัดแยกจำนวนเลขด้วยจุดภาคภาคละ ๓ คำหนึ่ง
และอ่านให้ถูกต้อง
๕. ดึงเลขที่รูปในสมุดภาพของส่วนตัว

ก. การคำนวณ

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ชอด้งของ ของโรงเรียน
๒. ช่วยผู้ปกครองชอของเบ็ดเตล็ด อาหารบริเวณ
ใกล้ๆ บ้าน
๓. เงินขายของ
๔. หักบวก ลบ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ใช้ตัวเลขเกี่ยวกับการเงิน การทำงาน และความเป็นอยู่โดยทั่วไป
๒. กำหนดส่วนแควของปรุงอาหาร
๓. ผูกหักการบวก ลบ คูณ หาร เพื่อใช้ในการ
ซื้อขาย
๔. ขายสิ่งของที่ไม่ต้องการใช้อีก เช่น กระดาษ
หนังสือพิมพ์เก่าๆ สมุดที่ใช้หมดแล้ว ขวด กระป๋อง

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ขายพืชและสัตว์ ที่ได้จากการเล่นสัตว์สวนครัว
๒. ซื้อหาพันธุ์ คอกไม้มาทำสวนคอกไม้
๓. ขายคอกไม้ที่ปลูกไว้จน
๔. เก็บรายงานอากาศอย่างง่าย
๕. ชวนเทรโมมิเตอร์

๖. หักบวกละเวตา
๗. หักบวกลบ คุณ หาว ท้ายกรณ
๘. ให้ไรจ่ายเงินของคนเอง
๙. กระดาษอาหารกลางวัน
๑๐. ประมาณราคาสมุดหนังสือ

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ซื้อ อาหารให้สัตว์ (สัตว์อ่อนแอ) เช่น ซื้อข้าวเปลือกให้ไก่ นก ซื้อรำข้าวให้เป็ด หมู ปลา หาผักให้กระต่าย
๒. หักบวกลบ คุณ หาว ท้ายกรณ หักบวกลบให้โตทั้งขึ้นและลง หักบวกลบเลข ๓ ชั้น ๓ ตำแหน่ง หักบวกลบจำนวนทศนิยม
๓. ชั่งน้ำหนักจดหมาย เอกสาร หรือสิ่งของที่จะส่งทางไปรษณีย์
๔. เขียนใบสั่งจ่ายเงิน
๕. จัดหาเครื่องใช้เบ็ดเตล็ดสำหรับโรงเรียน
๖. ทำบัญชีค่าใช้จ่ายและเงินคงเหลือ
๗. ไปจ่ายตลาดให้ผู้ปกครอง
๘. จ่ายค่ารถและค่าอาหารกลางวันไปเที่ยว
๙. กระดาษเครื่องปรุงอาหาร ๑ ชนิด
๑๐. การตัดทอน แยกออกเป็นข้อย่อยๆ ดังนี้
 - (๑) การค้นหา

- (๒) การขาน
- (๓) การสระกดตัว
- (๔) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน
- (๕) การเดินทาง
- (๖) การคิด
- (๗) การเขียน

(๑) การสนทนา

ชั้นประถมปีที่ ๓

- ๑. แยกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- ๒. พังภาพยนตร์พูด
- ๓. พูดหรือสนทนาในเวลาเช้า
- ๔. แสดงความคิดเห็นในสิ่งสามัญทั่วไป เช่น การเดินทาง
- ๕. พังนทาน
- ๖. ผูกหัดพูดให้ชัดถ้อยชัดคำ
- ๗. ผูกหัดพูดด้วยน้ำเสียงกุ่มนวล
- ๘. ผูกหัดพูดด้วยน้ำเสียงสูงส่งนาน
- ๙. ผูกหัดพูดกับผู้อื่นด้วยความเคารพ
- ๑๐. ถกปัญหากับผู้อื่น
- ๑๑. ดึงใจด้วยผู้อื่น
- ๑๒. พูดในทปประชุม

๓๓. ดับขันนการขันทากันเป็นหม
๓๔. เถานทาน
๓๕. ท้องโคลงให้ผุยนฟัง
๓๖. ผกทักถาดานา

ขันประณมบท ๒

๑. หักพุดให้ขัตเจนและถุกคองคามภาษานิยม
๒. เถานทานเรื่องที่เคยได้ฟังมา
๓. ทำรายงานการเคินทาง
๔. ส่งข่าว
๕. บอกทางให้ผุยน

ขันประณมบท ๓

๑. ดันทนายรวมกันใหม่พวกคองอย่างคั่นเซง
๒. ผกการรกด่านำบรยาย
๓. เถานทาน
๔. ส่งข่าวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน
๕. ผกพุดให้ขัตเจนและถุกคอง

ขันประณมบท ๔

๑. ผกเป็นผุสยชาอระหวางทง
๒. ชานออกเสียง
๓. เถนไตรศัพท

(๒) การอ่าน

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. อ่านชื่อได้
๒. อ่านหนังสือออกทั้งตัวพิมพ์ ตัวเขียน ทั้งพูด และบรรจง
๓. อ่านหนังสือเกี่ยวกับกายภาพการง่าย ๆ
๔. อ่านนิทานสำหรับเด็กง่าย ๆ
๕. อ่านป้ายชื่อห้าง ร้าน สถานที่ราชการ โรงมหรรณพ ฯลฯ ที่ได้เห็นหรือผ่านไป
๖. อ่านป้ายโฆษณา หรือใบแจ้งความต่าง ๆ
๗. อ่านเจ้าหน้าที่ของจดหมาย หรือบัตรเชิญ
๘. อ่านชื่อใคร่ภาพหรือภาพแทรกตามหนังสือต่าง ๆ
๙. ฟังนิทานที่ครูเล่าแล้วไปอ่านซ้ำ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. อ่านและเข้าใจป้ายต่าง ๆ ตามข้างถนน เช่น ป้ายบอกกวดรถ ห้ามจอดรถ รถเดินช้า หรือใช้เสียง ฯลฯ
๒. อ่านและเข้าใจปฏิทินแบบต่าง ๆ
๓. อ่านเพื่อความบันเทิง
๔. อ่านหนังสือที่ให้ประโยชน์ทางวิชาการ
๕. อ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียน
๖. เริ่มต้นการตั้งสมุดของตนเอง
๗. อ่านและจำดูภาษิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. อ่านหมายกำหนดการ สักขี
๒. อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ และแจ้งความ วา
๓. อ่านข้อความต่ง ๆ และให้เข้าใจต่งจำได้ด้วย
๔. ให้อ่านคำประพันธ์ไพเราะ
๕. อ่านในใจให้ไต่เรื่อง
๖. ท่องสภานิต คำประพันธ์
๗. ปรเทศต่งมดสำหรับห้องเรียน
๘. อ่านหนังสือในหนังสือมด และเข้าใจรยมหนังสือ
ของหนังสือมด คดอดจนมดรยม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. อ่านเรื่องต่งต่งปรเทศจากหนังสือพิมพ์
๒. อ่านบทกการทองเทยดและการรยมรยม
๓. อ่านบทกการปรเทศ
๔. อ่านคำนำรยมของหนังสือต่ง ๆ ก่อนอ่านเรื่อง
๕. อ่านรยมแนะนำคำสำหรับนำไปใช้ ในการปรเทศ
๖. รยมหนังสือของมดไปอ่านที่บ้าน
๗. อ่านบทรยมรยมต่งต่ง
๘. อ่านคดเดรตามคดรยมของหมายจุลภาคได้คดคด

(๓) การสะกตตัว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. ให้รู้ควาสะกตตัวคดอะไร

๒. สังเกตออกเสียงและเขียนคำใหม่ทีพบ
๓. สังเกตความเสียง
๔. ให้อ่านออกเสียงตั้ง ออกเสียงต่าง ออกเสียงคำ
๕. ให้สังเกตข้อความ ข้อสังเกต และอธิบายความมาให้ถูกต้อง

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. ให้เดินแข่งชั้นสัมผัสคำ
๒. ให้อ่านการผันคำทมิฬออกเสียง ออกเสียงรวม
๓. ทำแบบฝึกหัดคำยากไว้ที่ของจำ
๔. เขียนชื่อถนน คำบด ได้ถูกต้อง
๕. เขียนชื่อญาติพี่น้องได้ถูกต้อง

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. ให้เดินแข่งชั้นสัมผัสคำ
๒. ให้อ่านการผันคำทมิฬออกเสียง
๓. ทำแบบฝึกหัดคำยาก

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. ให้พยายามจำและสังเกตคำใหม่ที่ได้ผ่านตาเพียงครั้งเดียวให้ได้
๒. ให้อ่านคำศัพท์ในเรื่องที่นักเรียนจะตั้งกระทู้ถามกัน

(๔) การใช้เครื่องหมายพรรคตอน
ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ให้รู้จักย่อหน้า ขันบรรทัดใหม่
ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ให้รู้จักเครื่องหมายตก
ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ให้รู้จักวางรูปจดหมาย และกำหนดซองได้ถูกต้อง
ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. รู้จักแยกวรรคตามความ

(๕) การเดินทาง
ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. เกี่ยวกับอาคารต่างๆ ของโรงเรียน บริเวณโรงเรียน
หรือบริเวณใกล้เคียง เพื่อดำรงจุดสังเกต

๒. ผูกหัดให้เดินตามทางเท้า จนเป็นนิสัย

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ไปเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงบ้าน และโรงเรียน

๒. ให้เข้าใจสัญญาณของจราจร เพื่อให้การเดินทาง
ของตนปลอดภัย

๓. รู้จักให้อาณัติสัญญาณเวลาต้องการขึ้นรถ ลงรถ

๔. รู้จักบ้ายและบอกทิศทางตรง รกรวาง รถประจำทาง
ที่ควรระวังไปตามถนน

๕. ผลักดันให้เดินทางเท่าจนเป็นนิสัย

๖. ผลักการข้ามถนนข้ามรถพุดกพุดาน

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ให้รู้จักถนนหนทางภายในเขตเทศบาล และทราบ
ว่าจะนำไปสู่ที่ใดบ้าง

๒. ให้รู้จักสถานทราสารการ และที่ทำการเทศบาลใน
เขตของตน

๓. ให้รู้จักการเดินทางภายในเขตจังหวัดของตน โดย
ใช้รถประจำทาง รถราง เรือ

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ไปเที่ยวตามสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนเอง
เที่ยวชมป้อมน้อยสถานที่ หรือโบราณวัตถุ

๒. รู้จักสถานที่ราชการที่สำคัญที่จะต้องไปทำการติดต่อด้วย เช่น ที่ว่าการอำเภอ โรงพยาบาล สุรา
ศาลา ฯลฯ ในเขตของจังหวัดตน

๓. รู้จักสถานรถไฟ ทำเรือประจำทาง ในเขตจังหวัด
ตน

๔. รู้จักอันตรายที่อาจเกิดทำให้รถไฟหยุด เมื่อเกิด
อุบัติเหตุ

๕. รู้จักการลงคะแนนลงจดหมาย

(๖) การคิด

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. กวดขันให้^๑นั่ง วางกระดาษและจับดินสอให้ถูกวิธี
๒. คิดให้ถูกวิธี คือ เขียนจากทางไหนไปทางไหนก่อน
๓. คิดให้กลดลักษณะพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
เช่น หิว^๒ขัน^๓เคย^๔ว^๕ สอง^๖ขัน^๗ หิว^๘เช้า^๙ หิว^{๑๐}ออก^{๑๑} หิว^{๑๒}เด็ก^{๑๓}
หิว^{๑๔}ใหญ่^{๑๕} เป็น^{๑๖}ต้น^{๑๗}
๔. วางสระและวรรณยุกต์ให้ถูกที่
๕. ให้คิดจากแบบทั้งสาม
๖. ให้คิดตัวตรงเต็มบรรทัด
๗. คิดด้วยดินสอ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. กวดขันให้วางสระ วรรณยุกต์ให้ถูกที่
๒. ให้คิดตัวตรงเต็มบรรทัด
๓. คิดจากแบบทั้งสาม
๔. กวดขันเรื่องช่องไฟ และวรรคตอน
๕. เขียนชื่อ ชื่อสกุล ชื่อโรงเรียน ชื่อเมือง ฯลฯ
๖. คิดข้อความที่แน่นอน หรือข้อความจำ

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. เขียนแบบทั้งสาม
๒. คิดให้แจ่มแจ้งชัดเจน อ่านง่ายสะดวก

๓. กวดขันไม่ให้ผิด ตก เกิน
 ๔. เขียนจดหมายให้ผู้อื่นอ่านได้สะดวก
 ๕. เขียนบัตรเชิญ ใบสำคัญรับเงิน เมนู บัตรขอพร
- ฉ.ค.ศ. ๑๓๑

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. เขียนกระดานดำด้วยตัวงาม
๒. เขียนโฆษณาบนกระดานป้าย
๓. เขียนข้อความหรือเรื่อง หรือจดหมายให้ผู้อื่นอ่านได้โดยสะดวก
๔. เรียงคำด้วยปากกาบาง
๕. เขียนแบบลายมือทั้งาม
๖. กรอกรายการในแบบพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับทางราชการ เช่น แบบแจ้งจำนงค์ โฉนดแจ้งทะเบียนคนเกิด คนตาย แบบขึ้นคำร้อง ฯลฯ

(๗) การเขียน

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. เขียนคำอธิบายได้ภาพ
๒. เขียนจดหมายเหตุดำเนินการ
๓. เขียนคำทักเรียนของใช้ประจำวัน
๔. เขียนชื่อ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. เขียนประโยค

๒. เขียนนันทานจากรูปภาพ
๓. เขียนตามคำบอกของครู
๔. เขียนเล่าเรื่องง่ายๆ เช่น เรื่องทบทเรียน พบคาม
ทางระหว่างบ้านมาโรงเรียน

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. เขียนนันทานหรือประวัติคำศัพท์จากครูเล่า หรือจาก
รูปภาพ
๒. เขียนเรื่องจากหัวข้อที่กำหนดให้
๓. เขียนจดหมายสั้นถึงคุณบิดามารดา ญาติ ครู
และเพื่อน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. เขียนจดหมายสั้นถึงคุณบิดามารดา ญาติ ครู
และเพื่อน
๒. เขียนจดหมายเหตุประจักษ์
๓. คือนันทานที่ฟังเข้าใจให้จบเรื่อง
๔. เขียนคำจำกัดความของรูปธรรมและนามธรรม
๕. หัดย่อเรื่อง

๑. การใช้ความรู้ในวิชาเฉพาะ แยกออกเป็นข้อย่อยๆ
ดังนี้ คือ

- (๑) การใช้เครื่องมือ
- (๒) การใช้เครื่องจักร

(๑) การใช้เครื่องมือ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. เล่นเบ้าลูกโป่งฟองสบู่
๒. เล่นลูกบอลลด
๓. เล่นยิงขน ยิงกะสุน ยิงด้วยหนังสติ๊ก
๔. เล่นเชือกข้ามห้วย
๕. เล่นถีบรถจักรยาน ๒ ดับ ๓ ดับ (เครื่องเล่น) เพื่อฝึกหัดการบังคับมือให้เที่ยง
๖. เล่นขมิ้นรียนต์ (เครื่องเล่น) เพื่อฝึกหัดการบังคับมือให้เที่ยง
๗. เล่นกระบอกฉีด
๘. เล่นปั่นตำหรับเด็ก
๙. เล่นค้อน ขอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. เล่นห้องยาง ลูกบอลลด ทุ่มน้ำหนัก
๒. ใช้เครื่องมืออย่างใด ๆ ในการทำการฝีมือ เช่น กรรไกร ค้อน เข็ม ขอน สัตว์ แปรงทาสี
๓. ใช้ด้ายทองในการปรุงอาหาร
๔. วัดส่วนสูงโดยใช้ไม้บรรทัด
๕. ใช้เครื่องตวงเป็นลิตร
๖. ใช้ไม้วัดเป็นเมตร เป็นทศ

๗. ใช้เครื่องชั่งเป็นกิโลกรัม เป็นกรัม

๘. ใช้กรรไกรตัดหญ้า

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ให้เล่นเครื่องกีฬา เช่น จักรดำหรับขว้าง ใช้
แร็กเกต

๒. ใช้เครื่องมือการผสมพืชยากรักษา เช่น กบ เตี้ย
ด้ว้น

๓. บอกละตา

๔. ใช้เครื่องพิมพ์เล็ก ๆ

๕. ใช้เครื่องพิมพ์ผสมสี เครื่องทอผ้า

๖. ใช้เตารีดถ่าน ไฟฟ้า

๗. ใช้พัดลมไฟฟ้า

๘. ทำนวมเครื่องมือ

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. เล่นเครื่องกีฬาทุกชนิด

๒. ใช้เครื่องมือการผสมพืชยากรักษา

๓. วัดอุณหภูมิและความกดของอากาศ

๔. ใช้เครื่องวัด เครื่องควงประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้น

๕. เขียนแผนที่ตามผัง

๖. ใช้ผังเป็นไม้ เป็นกิโลเมตร ในการวัดระยะ
ในแผนที่

- (๒) การใช้เครื่องจักร

๑. ให้เดินครองเดินกตโกทไม่เป็นอนคฺรายกตเตก

๓. ให้เงินเครื่องเงินกลดโกกไม่เบนอันควรายแก่เด็ก

๑. เตนเครื่องกลไกที่ไม่เป็นอันตราย

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ใช้จักรเย็บผ้า
๒. ใช้เครื่องบดเคี้ยว
๓. ใช้เครื่องขนดรีดคดหญ้า
๔. ถ้ายรูปด้วยเครื่องง่าย ๆ
๕. ทำความสะอาดและตกแต่งเครื่องจักรที่ใช้ในบ้าน
๖. รู้จักใช้แผ่นเสียง

๒. ความชัดเจนทางสังคม แยกออกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

- ก. การสืบประวัติบรรพบุรุษ
- ข. การรู้จักเพื่อนร่วมโลก
- ค. การค้นคว้างานเทศกาล
- ง. การผลิต
- จ. กิจการบ้านเรือน
- ฉ. การสอน
- ช. การดำรงชีวิตในชนบท
- ซ. การดำรงชีวิตในกรุง
- ฅ. การดำรงชีวิตแห่งชาติตน
- ญ. การดำรงชีวิตในโลก
- ฎ. การเพาะพันธุ์สัตว์
- ก. การสืบประวัติบรรพบุรุษ
- ชั้นประถมศึกษา ๑
 - ๑. เล่าเรื่องของบิดามารดา บิดา มารดา ยาย
- ชั้นประถมศึกษา ๒
 - ๑. ถามและเล่าเรื่องของบิดามารดา บิดา มารดา ยาย
- ชั้นประถมศึกษา ๓
 - ๑. พังหรืออ่านตำนานของท้องถิ่น
 - ๒. แต่งเรื่องอาศัยเค้าตำนานของท้องถิ่น

๓. ใช้แผนที่ และลูกโลกเพื่อแสดงถิ่นที่อยู่ของชน
เหล่าต่างๆ

๔. ศึกษาย้อนหลังแสดงตำนานของท้องถิ่น
ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. ชำนาญประวัติของคนสำคัญของไทย

๒. เรียนประวัติศาสตร์ของไทยสมัยอพยพ

ข. การรู้จักเพื่อนร่วมโลก

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. ให้รู้จักกับเด็กที่ส่งขายกว่า

๒. ให้รู้จักครู

๓. ให้ได้สนิทสนมกับครู

๔. เล่นกับเด็กและรู้จักดูแลระวังเด็ก

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. ให้รู้จักกับเด็กที่ส่งขายกว่า

๒. ให้รู้จักครู

๓. ให้ได้สนิทสนมกับครู

๔. เล่นกับเด็กและรู้จักดูแลระวังเด็ก

๕. วัณณะของตำรวจ คนขับเพลิง บุรุษไปรษณีย์

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. ให้รู้จักกับเด็กที่ส่งขายและเด็กกว่า

๒. สนิทสนมกับครู

๓. ตัดการแต่งศิลปหัตถกรรมของชาติเราเองและชาติ
ใกล้เคียง

๔. อ่านเรื่องราวหรือข่าวของชนชาติใกล้เคียง

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ให้รู้จักเด็กหญิงชายและเด็กกว่า

๒. ดนตรีสนมกับครู

๓. ศึกษาชนชาติใกล้เคียง

ก. การค้นคว้างานเทศกาล

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ฟังเรื่องราวต่างๆ ในท้องถิ่น

๒. ดูผลการปลูกสร้างในท้องถิ่น

๓. ตัดการค้าในท้องถิ่น

๔. ฟังเรื่องราวที่บุคคลในท้องถิ่นกระทำไปแล้ว

๕. เฝ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

๖. เฝ้างานที่บุคคลในท้องถิ่นทำ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ฟังเรื่องราวต่างๆ ในท้องถิ่น

๒. ตัดการปลูกสร้างในท้องถิ่น

๓. ตัดการค้าในท้องถิ่น

๔. ฟังเรื่องราวที่บุคคลในท้องถิ่นกระทำไปแล้ว

๕. ดนตรีในเรื่องกิจการในท้องถิ่น

๖. เฝ้าถึงความ^๑เป็น^๒อยู่ตามเทศ^๓มาด
๗. เฝ้าเหตุการณ์^๑ที่^๒เกิด^๓ขึ้น^๔ใน^๕ที่^๖ของ^๗ณ
๘. ช่วย^๑ผู้อื่น^๒ประกอบ^๓การ^๔งาน^๕ร่วม^๖กัน

ชั้น^๑ประ^๒ถม^๓บ^๔ท^๕ ๓

๑. ให้^๑ทราบ^๒ถึง^๓การ^๔ชน^๕ซึ่ง^๖ไป^๗ตาม^๘จุด^๙ดำ^{๑๐}คั^{๑๑}ญ^{๑๒}ของ^{๑๓}เขต^{๑๔}
เทศ^{๑๕}มาด
๒. ไป^๑ชม^๒หอ^๓สม^๔ค^๕ของ^๖เทศ^๗มาด
๓. ดู^๑การ^๒ก่อ^๓สร้าง^๔ใน^๕เขต^๖เทศ^๗มาด
๔. ดู^๑การ^๒ค้า^๓ใน^๔เขต^๕เทศ^๖มาด
๕. ด้น^๑ท^๒นา^๓และ^๔ทำ^๕ราย^๖งาน^๗ก^๘ิจ^๙การ^{๑๐}ใน^{๑๑}ที่^{๑๒}ของ^{๑๓}ณ
๖. พิจาร^๑นา^๒ดู^๓ว่า^๔ค^๕ความ^๖เป็น^๗อยู่^๘เช่น^๙ไร^{๑๐}จะ^{๑๑}ด^{๑๒}ดำ^{๑๓}ห^{๑๔}ร^{๑๕}บ^{๑๖}เขต^{๑๗}
เทศ^{๑๘}มาด
๗. ไป^๑เยียม^๒สุ^๓ร^๔คำ^๕ดา
๘. ช่วย^๑เห^๒ล^๓อ^๔การ^๕งาน^๖ใน^๗สุ^๘ร^๙คำ^{๑๐}ดา

ชั้น^๑ประ^๒ถม^๓บ^๔ท^๕ ๔

๑. พัง^๑เร^๒อง^๓ราว^๔ต่าง^๕ๆ^๖ใน^๗ที่^๘ของ^๙ณ
๒. ไป^๑ดู^๒การ^๓ก่อ^๔สร้าง^๕
๓. ไป^๑ดู^๒การ^๓ค้า^๔
๔. ไป^๑ดู^๒สถาน^๓ที่^๔เ^๕า^๖เร^๗ย^๘น
๕. ร^๑าย^๒งาน^๓ค^๔ความ^๕เป็น^๖อยู่^๗ใน^๘เขต^๙เทศ^{๑๐}มาด
๖. ด้น^๑ท^๒นา^๓ถึง^๔ก^๕ิจ^๖การ^๗ใน^๘เขต^๙เทศ^{๑๐}มาด

๗. คำนวณความแม่นยำ
๘. พังเรียงรายชื่อบุคคลในท้องถิ่นกระทำไปแล้ว
๙. รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

ง. การผลิต

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. จัดห้องเรียนให้เรียบร้อย
๒. ทำบัตรส่งความดีใหม่

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. ทำเครื่องใช้ด้วยไม้ คนเหนียว ผ่า กระดาษ
ไม้ไผ่ ฯลฯ
๒. ถักเสื่อ
๓. ทำอาหาร

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. ทำสวน
๒. ทำรังนก
๓. ทำสิ่งทอจะนำออกขายได้
๔. ถักผ้าปูโต๊ะ
๕. รับผิดชอบในชุมชนทางบ้านและทางโรงเรียนบ้าง

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. คัดเย็บเสื่อผา
๒. เก็บกวาดใบไม้รอบโรงเรียน

๓. ถักผ้าพันคอ
๔. เขียนภาพโฆษณา
๕. ทำทอผ้าให้สวยงาม
๖. ทำเรือใบ

จ. กิจกรรมทางบ้าน
ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. รู้จักบ้านและโรงเรียนของตนเอง
๒. หยิบจับหนังสือด้วยความสนุกสนาน
๓. ให้อาหารและดูแลสัตว์เลี้ยง
๔. ปลูกและดูแลพืชผักและดอกไม้
๕. ช่วยเตรียมของให้พ่อแม่เมื่อมีแขกมา
๖. ช่วยทำงานในบ้านเมื่อมีแขก
๗. จัดโต๊ะอาหาร
๘. ทำความสะอาดบ้านเรือน
๙. เก็บของเล่นเมื่อเล่นเสร็จ
๑๐. รักษาข้าวของของตนเอง
๑๑. ระงับให้บ้านเรือนสงบปรกติ
๑๒. ช่วยพ่อแม่ให้ลูกแบบ
๑๓. จัดเตียงให้เรียบร้อยเมื่อ
๑๔. ช่วยมารดาทำงานทุกอย่าง
๑๕. พยายามทำตนให้เป็นคนน่ารักและได้รู้จักชม
อารมณ์

๑๖. เชื้อฟ้าบดตามารดา
๑๗. ข่านหนึ่งชั้นกันและหนึ่งซึ่งง่าย ๆ ในห้องสมุด
๑๘. วางโครงการไปเที่ยว
๑๙. รู้จักการแนะนำบุคคลต่อบุคคล
๒๐. สวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้านอน
๒๑. วางโครงการและทำงานร่วมกัน
๒๒. ผลักดันให้เรากับเด็กอื่นได้
๒๓. ผลักช่วยตนเองเมื่อเพื่องใหม่

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. เล่นจับบ้านดังที่เห็นผู้ใหญ่ทำ
๒. รู้จักบ้านและโรงเรียนของตน
๓. หยิบจับหนังสือด้วยความสนใจ
๔. รวบรวมของแนะนำต่าง ๆ เพื่อความดีของตนเอง
๕. ให้อาหารและดูแลสัตว์เลี้ยง
๖. ปลุกและดูแลพืชผักและดอกไม้
๗. ช่วยเตรียมของให้พ่อแม่เมื่อมีแขก
๘. ช่วยทำงานในบ้านเมื่อมีแขก
๙. จัดโต๊ะอาหาร
๑๐. ทำความสะอาดบ้านเรือน
๑๑. เก็บของเล่นเมื่อเลิกเล่นแล้ว
๑๒. ให้อาหารสัตว์เลี้ยงของตนเองและของโรงเรียน

๓๓. ดูแลรักษาห้องของตนเอง
๓๔. ตั้งใจศึกษาให้ถ่องแท้
๓๕. จัดตั้งหลักให้เรียนร้อยอยู่เสมอ
๓๖. ช่วยมารวบรวมทำงานทุกอย่าง
๓๗. พยายามทำตนให้เป็นคนร่าเริงแจ่มใส
ขารมณ
๓๘. เชื้อพวงมาลาวา
๓๙. ทำบุญชดเชยในครอบครัว
๔๐. ถวายดอกไม้ไหว้พระก่อนเข้านอน

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ให้อาหารและเครื่องนุ่งห่มของคน
๒. หักขบหนั่งด้วยด้วยความทนอดทน
๓. รวบรวมข้อแนะนำความดีต่างๆ เพื่อความดี
ของตนเอง
๔. ให้อาหารและดูแลสัตว์เลี้ยง
๕. ปลุกและดูแลพืชผักและดอกไม้
๖. ช่วยเตรียมของให้พู่ไทของเมฆบริวาร
๗. ช่วยทำงานในบ้านเมฆมแรก
๘. จัดโต๊ะอาหาร
๙. ทำความสะอาดบ้านเรือน
๑๐. เก็บของเงินเมื่อเลิกเล่นแล้ว

๓๑. ให้รู้จักรักษาตัวของคนและของโรงเรียน
๓๒. ให้รู้จักระวังไม่ทำให้บ้านเรือนดังปรกกรุงรัง
๓๓. ถูมเสื่อผ้า หลีกแบบ
๓๔. จัดถนนให้เรียบรอยย่นเดิม
๓๕. พยายามทำคนให้เป็นคนว่าแรงเข้มได้ รู้จักชม
ถนอม
๓๖. เชอพงบดามารดา
๓๗. ดูแลตระกร้าผิง
๓๘. รับใช้บิดา
๓๙. รู้จักระวัง รักษาเครื่องใช้ และสิ่งของในบ้านและ
โรงเรียน
๔๐. ถูคมนนคไหวพระก่อนเข้านอน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. รู้จักบ้านและโรงเรียนของตนเอง
๒. หยิบจับหนังสือด้วยความทนถนอม
๓. รวบรวมข้อแนะนำเพื่อความดีของตนเอง
๔. ให้อาหารและดูแลสัตว์เลี้ยง
๕. ปลุกและดูแลพืชผักและดอกไม้
๖. ช่วยเตรียมของให้พินของแม่หรือพี่น้อง
๗. ช่วยทำงานในบ้านเมื่อมีแขก
๘. จัดโต๊ะอาหาร

๘. ทำความสะอาดบ้านเรือน
๙. เก็บของเล่นเมื่อเด็กเล่น
๑๐. ให้รู้จักรักษาข้าวของของตนเองและของโรงเรียน
๑๑. ให้รู้จักระวังไม่ให้บ้านเรือนสกปรกทรุดรัง
๑๒. สวมเสื้อผ้าให้ถูกแบบ
๑๓. จัดตนรักให้เรียบร้อยอยู่เสมอ
๑๔. พยายามทำตนให้เป็นคนร่าเริงแจ่มใส รู้จักชม
๑๕. อารมณ์
๑๖. เชอพงบดามารดา
๑๗. ช่วยประกอบอาหาร
๑๘. รวบรวมคำราชาศัพท์ชนิดพิเศษจากหนังสือพิมพ์
๑๙. ไปเยี่ยมตามบ้านต่างๆ เพื่อดูรู้จักและตกแต่งบ้าน
๒๐. โตเถียงกันถึงเรื่องของแต่งตกแต่งท้นค้ออาหาร
๒๑. เขียนเรื่องแต่งคุณประโยชน์ของวิตามีน
๒๒. เปลี่ยนเวอร์กันดัดห้องเรียน
๒๓. ทำสมุดบันทึกดำหริบครอบครัวและเขียนเรื่องของคนเอง

ฉ. การสอน

ชั้นประถมปีที่ ๑

ของให้เก็บของให้เรียบร้อย

จัดและไฟเรา

ก. ตอน
ตอนหนึ่งให้พูด

๓. อธิบายในสิ่งที่เพื่อนไม่เข้าใจ
๔. หาคำความรู้ใหม่ทางโรงเรียนได้ตัวเอง
๕. สอนเพื่อนในเรื่องที่ตนได้เรียนมาใหม่ และมีประโยชน์
๖. ยกย่องชมเชยงานที่ผู้อื่นทำ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. สอนน้องให้เก็บของให้เรียบร้อย
๒. สอนน้องให้พดขั้วและไฟเรา
๓. อธิบายในสิ่งที่เพื่อนไม่เข้าใจ
๔. หาคำความรู้ใหม่ทางโรงเรียนได้ตัวเอง
๕. สอนเพื่อนในเรื่องที่ตนได้เรียนมาใหม่ และมีประโยชน์
๖. ยกย่องชมเชยงานที่ผู้อื่นทำ
๗. แนะนำให้เด็กอื่นรู้จักเล่นหรือทำของที่เขาไม่เคย

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. สอนน้องให้เก็บของให้เรียบร้อย
๒. สอนน้องให้พดขั้วและไฟเรา
๓. สอนน้องให้รู้จักทำความสะอาด และพูดคำสวัสดี
ขอบคุณ ขอโทษ
๔. อธิบายในสิ่งที่เพื่อนไม่เข้าใจ
๕. หาคำความรู้ใหม่ทางโรงเรียนได้ตัวเอง

๒. ดูจากหนังสือหรือรูปภาพว่าชนบทและในกรุงแตกต่างกันอย่างไร
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. เทียบดูตามชนบท
๒. ดูทอย้อาศัยของชาวนาชาวไร่
๓. เปรียบเทียบทอย้อาศัยของชาวชนบทและชาวกรุง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. ไปเที่ยวตามชนบท
๒. ดูทอย้อาศัยของชาวนาชาวไร่
๓. เปรียบเทียบทอย้อาศัยของชาวชนบท และชาวกรุง
๔. เปรียบเทียบความเป็นอยู่ของชาวชนบท และชาวกรุง
๕. เรียนวิธีใช้เครื่องมือของชาวสวน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ทดลองทำงานหนัก เพื่อดูจักชีวิตของชาวชนบทที่แท้จริง
๒. เปรียบเทียบการแต่งกายของชาวชนบทและชาวกรุง

๖. การดำรงชีวิตในกรุง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. ให้รู้จักเดินตามทางเท้า
๒. ใช้ความระมัดระวังเวลาข้ามถนน
๓. รู้จักบอสมควร
๔. รู้จักการโดยสารรถรางและรถยนต์ประจำทาง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. ให้รู้จักอ่านคัตติยานาจนราจร

๒. รู้จักเดินทางเท้าและรถโดยสารสาธารณะประจำทาง
๓. รู้จักแจ้งเหตุข้อตำราวจ
๔. รู้จักอาณัติสัญญาณรถดับเพลิง และรถรับคนป่วยเป็นโรคติดต่อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. รู้จักเดินทางเท้าและโดยสารรถสาธารณะประจำทาง
๒. รู้จักแจ้งเหตุข้อตำราวจ
๓. รู้จักอาณัติสัญญาณรถดับเพลิง หรือรถรับคนป่วยเป็นโรคติดต่อ
๔. รู้จักโทรศัพท์แจ้งความเพลิงไหม้ดับเพลิง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. รู้จักเดินทางและโดยสารรถยนต์ประจำทาง
๒. รู้จักแจ้งเหตุข้อตำราวจ
๓. รู้จักอาณัติสัญญาณรถดับเพลิง หรือรถรับคนป่วยเป็นโรคติดต่อ
๔. รู้จักโทรศัพท์แจ้งความเพลิงไหม้ดับเพลิง

ณ. การดำรงชีวิตแห่งชาติตน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. ให้มองรู้ว่าผู้ใดเป็นไทย จิน แยก ฯลฯ โดยสังเกต รูปร่าง
เสียงพูดและการแต่งกาย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. ทราบว่ารถไฟออกจากตำบลที่อยู่ไปสุดที่ใด
๒. ให้สังเกตการกินอยู่ของคนไทยกับคนต่างชาติ เช่น แยก หรือ จิน
ต่างกันอย่างไ

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. เรียนความเป็นอยู่ของชนชาติใกล้เคียง เช่น ชาวอินโดจีน
มลายา พม่า

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ให้หาว่าประเทศไทยอยู่ส่วนใดของโลก
๒. ให้รู้ความเป็นอยู่ของชนต่างชาติ

ญ. การดำรงชีวิตในโลก

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. สันทนาการถึงเรื่องเด็กในต่างประเทศ
๒. พันทานของต่างประเทศ
๓. เล่นตุ๊กตาชาติต่าง ๆ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. พังการสนทนถึงการติดต่อระหว่างประเทศ
๒. พันทานของต่างประเทศ
๓. เล่นตุ๊กตาชาติต่าง ๆ

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ศึกษาความเป็นอยู่ของชาวต่างประเทศ ตลอดจนลมฟ้าอากาศ

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ให้ทราบว่าการเดินเรือจากประเทศใดไปประเทศใดบ้าง
๒. มีเครื่องบินเดินระหว่างประเทศใดบ้าง
๓. สรรพหมู่บ้านจำลองของต่างประเทศ

ญ. การเพาะสุกนิสัย
ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ให้แบ่งพื้นที่ด้วยตนเองให้ถูกวิธี
๒. ให้อ่านนาอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง
๓. ให้ดำรงมือล้างเท้าก่อนเข้านอน
๔. ดำรงมือก่อนรับประทานอาหาร
๕. ให้รับประทานอาหารด้วยขันช้อน
๖. ให้สวมรองเท้า
๗. ให้ใช้ส้ว
๘. ให้แปรงฟัน
๙. ให้กำจัดขยะ
๑๐. ผลักให้เกิดความรังเกียจ ในการรับประทานอาหารที่ไม่ได้หีบห่อ
๑๑. เพาะนิสัยให้รับประทานอาหารเฉพาะที่ทำขึ้นในบ้าน หรือในโรงเรียน
๑๒. เพาะนิสัยให้รับประทานเป็นเวลา
๑๓. ผลักให้ทรงตัวในท่าที่ถูกในเวลานั่ง เดิน
๑๔. ให้ฝึกวาดเส้นถูกต้อง
๑๕. ให้เล่นกีฬา
๑๖. ให้เล่นกลางแจ้ง ออกแดดบ่อยๆ
๑๗. ไม่ให้อมขนมหวานเค็ม
๑๘. ให้กายบริหารเป็นเวลาและเป็นที่
๑๙. ให้นอนกลางแจ้ง
๒๐. ห้ามดูหรือขยตา

๒๑. ห้ามมองแสงที่จำหรือของราวกลางแดด
๒๒. ห้ามหายใจทางปาก นั่งอาปาก
๒๓. ห้ามอมมือ อดไม้บรรทัด ฯลฯ
๒๔. ให้ใช้ผ้าเช็ดหน้าหรือมือปิดปากเวลาไอ หรือจาม
๒๕. ให้คิดเลขสั้น
๒๖. ให้ดมนานมทุกวัน
๒๗. ให้ดมนาทดะอาดจนละมาก ๆ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. อย่าให้เท้าเบียดชนเต็มอ
๒. ไม่ดอมเสื้อผ้าที่เบียดชน
๓. ให้เปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเท
๔. ไม่ให้ดมนานมากเมื่อร้อนและเหนียว
๕. ไม่ให้อาบน้ำเมื่อกำลังเหงื่อออก
๖. ให้ดวกช้อนและถ้วยชามก่อนได้อาหาร
๗. ให้รู้จักเรียงใจในการใช้ของร่วมกับผู้อื่น
๘. หัดให้ใช้ช้อนกลางเวลารับประทานอาหาร
๙. หัดไม่ให้ทักเสียดอาหารหรือสิ่งใดใครกได้ถูกบ้าน หรือใกล้บ้าน
๑๐. ให้ดมนานมทุกวัน
๑๑. ให้กินไข่ ผักสด ผลไม้สด
๑๒. ให้ดมนาทดะอาดจนละมาก ๆ
๑๓. ไม่อมขนมหวานเต็มอ
๑๔. ไม่แยงหู แคะจมูก เมื่อไม่จำเป็น

๓๕. ห้ามเดินตะโกนกรอกหูผู้อื่น
๓๖. ให้เดินช้า แต่ไม่ให้ช้าเข้าปาก
๓๗. ให้รับประทานอาหารที่สุกใหม่ ๆ
๓๘. ให้รับประทานอาหารช้า ๆ แต่อย่าอม
๓๙. ให้ตมหน้าแคพุศจวรระหว่างรับประทานอาหาร
๔๐. ให้เลือกชื้ออาหารที่ผู้ขายรักษาความสะอาด
๔๑. ให้เดินหรือทำงานออกกำลังกาย
๔๒. ให้นอนแค่หัวค่ำ คนแต่เช้า
๔๓. หักให้นอนแค่ตาพอง
๔๔. ให้รู้จักได้ยาบาดแผลเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้
๔๕. ให้คิดถึงชนบ้องกันโรคคอคับ

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ให้ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร
๒. ให้รับประทานอาหารด้วยช้อนช้อม
๓. ตรวจภาชนะที่ใส่อาหารด้วยนัยน์ตา
๔. รับประทานอาหารช้า ๆ เคี้ยวให้ละเอียด
๕. ตมหน้าแคพุศจวรระหว่างรับประทานอาหาร
๖. ให้รู้จักใช้ช้อนกลาง
๗. เลือกชื้ออาหารที่ผู้ขายรักษาความสะอาด
๘. ให้รับประทานนม ไข่ ถั่ว ผัก และผลไม้สดเสมอ
๙. อย่าอมขนมหวาน
๑๐. ให้ตมหน้าสะอาดหรือหน้าสุก

๑๑. ไม่ถ่ายอุจจาระ บิดถ่าย หรือทั้งซากสัตว์ลงในน้ำหรือตามถนน
๑๒. ไม่ซากเศษหระ บ้วนน้ำลาย เทขยะไว้ตามถนน
๑๓. ให้เปิดประตูหน้าต่าง ให้ลมและแสงแดดส่องเข้าห้อง
๑๔. ให้ชักล้างร่างกายด้วยการเดินหรือการงาน
๑๕. ให้นอนแค่หัวค่ำและตื่นแต่เช้า
๑๖. หัดให้นอนแค่ลำพังและล้างเท้าก่อนเข้านอน
๑๗. ไม่อ่านหนังสือเวลาหมกหมัว
๑๘. ไม่มองแสงกล้า หรือของขาวกลางแดด
๑๙. ไม่ถูหรือขยตา
๒๐. ไม่อ่านหนังสือบนพาหนะที่กำลังเดิน
๒๑. เวลาขามน้ำระวงษ์ยาให้น้ำเข้าหูหรือดื่มเข้าตา
๒๒. ให้แปรงฟันเวลาตื่นนอน เข้านอน และหลังอาหาร
๒๓. ให้รับประทานอาหารที่แข็งและเหนียวบ้าง เช่น ชีส
๒๔. ขามน้ำถูสบู่แล้วเช็ดตัวให้แห้ง
๒๕. ให้รู้จักใส่ยาบาดแผล

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. เปลี่ยนเสื้อผ้าและใช้เสื้อผ้าห่อหุ้ม ๆ เวลานอน
๒. กวดขันเสื้อผ้าให้สะอาดและรัดเรียบ
๓. ให้ฝึกกวาดเช็ดถูบ้านเรือนตลอดจนครัว ด้วยและได้ถูเรือนให้สะอาด
๔. ฝึกให้ทงเศษอาหาร ตั้งโต๊ะโครก เศษวัตถุให้เป็นที่
๕. ฝึกให้เช็ด ถ่าง ขัด ถู เครื่องใช้ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

๖. ให้บ้วนปากเวลาไอ หรือจาม
 ๗. ให้รู้จักหลีกเลี่ยงไม่เข้าใกล้คนเป็นโรคติดต่อ เช่น โรคเรื้อน หิด เหา ตาแดง คางทูม อีสุกอีใส ริดสีดวงตา ฯลฯ
 ๘. ผู้ให้รู้จักรงเกียจไม่ยอมใช้ของร่วมกับผู้อื่น
 ๙. ให้รับประทานนม ใช้ ถั่ว ผัก ผลไม้
 ๑๐. ผู้ที่ไม่รับประทานอาหารหมักดอง อาหารรสจัด น้ำชา กาแฟ ของมันเมา
 ๑๑. ให้รู้จักแก้อาการท้องผูก โดยดื่มน้ำ รับประทานผักและผลไม้ เช่น ส้ม มะละกอ ฯลฯ
 ๑๒. ไม่นำเสื้อผ้าของคนที่เป็นโรคติดต่อ ซักในแม่น้ำ ดำคลอง บ่อ สระ ฯลฯ
 ๑๓. ไม่อยู่ในที่ที่อากาศไม่บริสุทธิ์ เช่น โรงทำน้ำตาล โรงต้มถั่ว งา ฯลฯ
 ๑๔. ให้ไปตากอากาศเมื่อมีโอกาสด
 ๑๕. ออกกำลังกายโดยเล่นกีฬาหรือทำงาน
 ๑๖. ไม่ให้ทำงานที่ต้องเพ่งนาน ๆ
-

๓. ความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ แยกออกเป็นข้อๆ ดังนี้

- ก. การสำรวจโลกและจักรวาล
- ข. การหาค่าดังแรง
- ค. การค้นพิพพันธุ์
- ง. การค้นวัตถุธรรมชาติ
- จ. การค้นชาคมมนุษย์
- ฉ. การค้นสัตว์โลก
- ช. ความรู้จักตนเอง

ก. การสำรวจโลกและจักรวาล

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. เทียบสำรวจสิ่งแวดล้อม
๒. ตั้งเกิดดวงอาทิตย์ ลม ดาว ดวงจันทร์และเมฆ
๓. สำรวจชายทะเลใกล้ๆ
๔. ศึกษาเรื่องอากาศและอุณหภูมิประจำแต่ละครั้งคราว
๕. เบ้าฟองสบู่
๖. ดูการสร้างบ้าน
๗. ไปดูการขายของในร้านค้าของชำ
๘. ไปดูห้องทำการครูใหญ่ ห้องครัว ห้องซักผ้า ฯลฯ เพื่อดูว่าจัดและดำเนินการอย่างไร
๙. หาทิศตะวันตกตะวันออกโดยดูจากดวงอาทิตย์ขึ้นและตก
๑๐. ตั้งเกิดดวงอาทิตย์และทางของเงา
๑๑. ทำนาฬิกาแดด

๓๒. ตั้งเกิดเงาจากแสงไฟในคอนกตางคูน

๓๓. ดำรงจกเขาตะเห็บผาใกล้ๆ

๓๔. ดำรงเขาตะเห็บผาด้วยทราย

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. อ่านเรื่องชีวิตต่าง ๆ ตามทม

๒. ค้นคว้าว่าทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม

๓. ศึกษาภาวะของทุก ๆ ฤดู

๔. ศึกษาว่าฝนตกชุกได้อย่างไร

๕. ทำกระโจมไฟด้วยกระดาษ

๖. ไปเที่ยวตามชายทะเล ช่าง ชนเขา และชมทะเลสาบ

๗. ศึกษาเรื่องน้ำพุ หนองน้ำ บึง บ่อน้ำร้อน

๘. ไปดูแอ่งน้ำ

๙. ศึกษาให้ทราบว่าจะดวงอาทิตย์ให้ความร้อน และแสงสว่างแก่โลก
อย่างไร

๑๐. ตั้งเกิดลักษณะของดวงจันทร์ในเวลาด่าง ๆ กัน

๑๑. ตั้งเกิดว่าทำไมดาวบางดวงจึงดูใกล้กว่าดาวดวงอื่น

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ศึกษากำเนิดของโลกทางคติของศาสนา อรรถคดี เทพนิยาย
และหลักทางวิทยาศาสตร์

๒. ศึกษากำเนิดของชีวิตของพืชตามคติทางศาสนา อรรถคดี
เทพนิยาย และหลักทางวิทยาศาสตร์

๓. เขียนไดอะแกรมแสดงกลุ่มดาวในสมัยเริ่มแรก

๔. เขียนไดอะแกรมแสดงกลุ่มดาวที่เปลี่ยนแปลงตามกาลสมัย
๕. ไปดูหอดูดาว
๖. ทำข้อสังเกตเรื่องสีและภาวะของดาว
๗. ทำรูปจำลองของวงภูเขา ทะเลทราย ทราบ หุบผา ที่ลุ่ม
๘. สังเกตดวงจันทร์ในเวลากลางวันและกลางคืน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. วางโครงการเดินทางไปเที่ยวตามส่วนต่าง ๆ ของโลก
๒. วิชาอนุภูมิของท้องถิ่น
๓. ทาพิศทางโดยดาวเหนือและดวงอาทิตย์
๔. ทำการทดลองทางเคมีปฏิบัติในสิ่งที่เกี่ยวกับเคมีธรรมชาติ
๕. อ่านเรื่องการเดินทางรอบโลกโดยทางเรือ
๖. ดำรงวิชาทางธรณีวิทยาในท้องถิ่นโดยการเดินทางบก
๗. เดินทางไปศึกษาเคมีธรรมชาติ
๘. ศึกษาประวัติผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรม เช่น ไม้ขีดไฟ และกระดาษ
๙. สังเกตท้องฟ้าในเวลากลางคืน
๑๐. สังเกตดาวนพเคราะห์และทางเดิน
๑๑. สังเกตทางช้างเผือก
๑๒. สังเกตและทำสถิติแสดงภาพของดวงจันทร์
๑๓. ดำรงปฏิบัติและดวงจันทร์และกระแสน้ำ

ข. การทำกำลังแรง

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ให้เล่นชิงช้า ไม่กระตัก ไม่กระดานดิน

๒. เล่นร่อนรูปและกระดาษแข็ง
๓. เล่นเครื่องเล่นทอของไชยาน เช่นรถจักรยาน รถยนต์ ฯลฯ และ
ไชยานพาหนะ
๔. เล่นกระบอกฉีด
๕. ดัดหลอดฟาง
๖. ไข่มะเหล็กกดเหล็กอื่น
๗. ดึงไชยานจากกานาเคียด กระทะ ผาเบี่ยง ฯลฯ
๘. ดึงเค็ดผาหรือดั่งของอื่น ๆ ที่แขงเพราะเค็ด
๙. หักจำเขียงวัตถุ
๑๐. ให้ใช้ไฟฉาย
๑๑. เล่นฉายกระจกในแสงแดด
๑๒. หาดังจากแสงทผ่านผลึก
๑๓. เทน้าจากทดัง
๑๔. ทงวัตถุจากทดังดั่งเค็ดควางพด้นพรอมกันหรือไม่
๑๕. ทาเครื่องร่อน

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ทำดัดคิอาภาศ
๒. หาคความแตกต่างจากควมร้อนของดวงอาทิตย์ ในระยะเวลาด่าง
กันในวันหนึ่งดลขดบ
๓. ทดลองยกวัตถุต่าง ๆ เพอเปรียบเทียบน้ำหนัก
๔. เปรียบเทียบกำลังดมในวันต่าง ๆ
๕. ทำกังหันลม เรือใบ

๖. เล่นแม่เหล็ก
๗. ใช้วงจรไฟฟ้า ใช้เตาต้มน้ำไฟฟ้า เล่นรถไฟฟ้า
๘. ชักว่าว
๙. ต่อกาต้มน้ำหรือฝักบัวอาบน้ำเปิดเมื่อหน้าแดด
๑๐. เล่นเรือใบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. ตั้งเกตนาฬิกาน้ำ
๒. ตั้งเกตกระแสน้ำในแม่น้ำ
๓. จดสังเกตอากาศ
๔. ตักน้ำทางลม
๕. ใช้โทรศัพท์ เชือกและไฟฟ้า
๖. เก็บของร้อนของเย็นในหม้อนาร้อน
๗. โยงของด้วยเชือกและถลอก
๘. แต่งตั้งให้เห็นว่าการใช้รถทำให้ทำงานสะดวกและเบาแรง
๙. ชิมของหวานเปรี้ยว เค็ม เผ็ด
๑๐. พัดหรือเป่าเตาไฟให้ลุก
๑๑. ตักฝุ่นละอองในอากาศ
๑๒. ตั้งเกตว่าน้ำพวดินและหินมาได้อย่างไร
๑๓. ทำให้น้ำให้เป็นหยดน้ำ
๑๔. ทำให้เกิดรังจากผลึก
๑๕. ทำแม่เหล็ก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ทดลองความดอง

๒. ตั้งเกณห์หาดก นาดก
๓. ตั้งเกณห์เมฆฝน
๔. ตั้งเกณห์วามไฟฟ้าในเวธากะถัพพาดม พาว้องและพาวัว
๕. ตั้งเกณห์การเกิดคณและอาภาศช่วยในการตักไหม
๖. จตุตตะเกณห์ถาน ตะเกณห์หอดอด และตะเกณห์ที่ไม่หอดอด
ตักความแตกต่าง
๗. ความร้อนจากการเสียดสี
๘. ตั้งเกณห์ไฟฟ้า อาภาศไหมของไฟฟ้า
๙. วัดเงาตามเวลาต่าง ๆ
๑๐. อานเทอริโมมิเตอร์ชนิดต่าง ๆ
๑๑. ใช้คานกระตักยกของขึ้นลง
๑๒. ใช้พินเขียงยกของขึ้นลง
๑๓. ตั้งเกณห์ว่าลมพายุจะออกไป
๑๔. ใช้ความร้อนจากไฟฟ้า
๑๕. ใช้ธำมรงค์ให้เกิดกำลังดิน เช่น ทำเครื่องร้อน

ก. การค้นพบพันธุ์
ชนประณมบท ๑

๑. ให้รู้จักชื่อของไม้ดอกและไม้ผล
๒. ให้รู้จักพืชไร่ในบริเวณ
๓. ให้รู้จักพืชล้มลุกและพืชน้ำในท้องถื่น
๔. ทำบัญชีรายชื่อพืชโดยแยกเป็นประเภทต่าง ๆ
๕. หาเมล็ดจากพืช

๖. เรียกชื่อดอกไม้ ต้นไม้ ที่ปลูกในบริเวณโรงเรียน

๗. หาพืชมาปลูกในโรงเรียน

๘. ไปดูสวนสาธารณะ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ดินฟ้าอากาศฤดูร้อน และฤดูฝน

๒. การทรงอยู่และการเติบโตของพืชในฤดูร้อน และฤดูฝน

๓. ให้อุจกษนิคของดอกไม้ที่มีสีสวย และมีกลิ่นหอม

๔. ให้อุจกษนิคของดอกไม้ที่มีทั้งสีสวยและมีกลิ่นหอม

๕. ให้อุจกษนิคของผลไม้และดอกไม้ในท้องถิ่นที่มีความอุดม

๖. ให้อุจกษนิคส่วนต่าง ๆ ของพืช เช่น กิ่งราก กิ่งใบ ฯลฯ

๗. ปลูกต้นไม้ผลัดใบ

๘. ให้สังเกตการเปลี่ยนแปลงของต้นไม้ผลัดใบ

๙. เก็บใบไม้ร่วง

๑๐. สังเกตลักษณะใบไม้ต่าง ๆ

๑๑. จัดตลาดขายพืชต่าง ๆ

๑๒. จัดการแสดงดอกไม้

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. พืชในฤดูร้อนกับพืชในฤดูฝน กับความเจริญเติบโตของพืชตามฤดูกาล

๒. ให้อุจกษนิคพืชชนิดต่าง ๆ ในนา บนดินและอากาศสังเกตความแตกต่าง

๓. สังเกตการสืบพันธุ์ด้วยเมล็ด หน่อ หัว และส่วนอื่น ๆ

๔. สังเกตการแตกตา

๕. ตั้งเกิดการยับยั้งของราก
๖. ทำตัวอย่างต้นไม้ในท้องถิ่น
๗. แยกกันไว้ในนาเพื่อไม่ให้แห้ง
๘. ทำบุญซัพพช ไซเบินอาหารสัตว์
๙. ตั้งเกิดอาการทำดีให้เหมาะแก่สถานที่เกิดของพืช
๑๐. ตั้งเกิดการบ่มงอกตัวเองของพืช
๑๑. ดับประวัติของพืชที่นำมาปลูกไว้
๑๒. ทำบุญตัดดอกไม้ที่ควรเก็บและไม่ควรเก็บ
๑๓. ระวังรักษาพืชในโรงเรียน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ให้ตั้งเกิดว่าพืชต้องการลมฟ้าอากาศต่างกัน
๒. พืชต้องการน้ำมากน้อยต่างกัน
๓. ให้รู้จักพืชที่งอกงามในฤดูแล้ง ฤดูฝน ในท้องถิ่น
๔. ให้รู้จักผลไม้ที่มากตามฤดูกาล และท้องถิ่น
๕. ให้รู้จักการสืบพันธุ์ ด้วยเมล็ด หน่อ หัว และส่วนอื่นๆ
๖. ให้รู้จักการงอกของพืชโดยการแตกตาหรือเมล็ด
๗. การเพาะ การชำ และการตอน
๘. รวบรวมตัวอย่างได้
๙. ให้รู้จักพันธุ์ดอกไม้ป่า
๑๐. ให้รู้จักส่วนต่างๆ ของพืช
๑๑. ตั้งเกิดพืชที่ปลูกไว้ตามหน้าต่าง มันจะหันออกไปรับแสงสว่าง

ง. การค้นคว้าธรรมชาติ

ขั้นประถมปีที่ ๑

๑. ตั้งเกณท์ค้าง หมอก ลูกเห็บ
๒. ตั้งเกณท์แข่งไล่ทวงบนผ้าดำ
๓. ตั้งเกณท์ความต้านทานของอากาศเวลาโบกมือ
๔. ทำให้อากาศเคลื่อนไหวโดยใช้พัด
๕. เล่นดิน โคลนดินเหนียวและทรายและตั้งเกณท์มันเหมือนอะไร

ขั้นประถมปีที่ ๒

๑. หดลมเทียน
๒. ทำลมสุญญากาศและเครื่องบินสำหรับเด็กเล่นและตั้งเกณท์ความเคลื่อนไหวของอากาศ เมื่อตั้งเทถ่านผานไป
๓. ทำฟองสบู่ในน้ำฝนและน้ำประปา
๔. บนตั้งของคาง ๆ ด้วยดินเหนียว
๕. เปรียบเทียบเมฆฝน และเมฆเมื่อมีอากาศโปร่ง
๖. รวบรวมหินและเปลือกหอยดีต่าง ๆ
๗. ตั้งขยตั้งเกณท์ความอะไรบางอย่างตอนน้ำ
๘. ให้รู้คุณการดื่ม น้ำสะอาด

ขั้นประถมปีที่ ๓

๑. ทำการทดลองเกี่ยวกับอากาศ
๒. ละลายวัตถุต่าง ๆ ในน้ำ
๓. ตั้งเกณท์อากาศของกาบทวง
๔. ตั้งเกณท์ความชื้นที่จับอยู่บนพรมทโยน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. แยกธาตุดินอย่างหยาบๆ ด้วยสายตา
๒. รวบรวมหินในท้องถิ่น
๓. รวบรวมซากของสัตว์หรือพืชที่ฝังอยู่ในดิน
๔. แยกธาตุน้ำในท้องถิ่น

จ. การค้นชาติมนุษย

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. เดินไปตักการทำงานในบริเวณใกล้ๆ
๒. ให้สังเกตผิวของเพื่อนนักเรียนในชั้น

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ทำแบบสำรวจรอยรอยขุดยานที่พบในบริเวณใกล้โรงเรียน
๒. บอกชนิดเรือกที่เห็นตามท่าเรือ
๓. ให้สังเกตผ้าเนียงคนต่างชาติดั้งเดิม เช่น แรก จัน ฯลฯ
๔. สังเกตบุคคลในบริเวณใกล้เคียงว่าเป็นคนเชื้อชาติใด เช่น จัน แรก ฯลฯ
๕. ดูงานที่คนในบริเวณใกล้เคียงทำ

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. รวบรวมตุ๊กตาแต่งกายตามแบบประเทศต่างๆ
๒. ฟังและอ่านเรื่องราวของเด็กในประเทศต่างๆ

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. เขียนเรื่องชีวิตของคนในประเทศต่างๆ
๒. ทำแผนผังแสดงการอพยพของมนุษย์
๓. ทำแผนผังแสดงการเข้ามายังประเทศไทย และออกจากประเทศไทย

ณ. การค้นสัตว์โลก

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ให้อ่านชื่อสัตว์ที่เคยเห็น
๒. ไปดูสวนสัตว์
๓. ฟังเรื่องสัตว์
๔. ตั้งแถวสัตว์ทุกชนิดตามพ่อแม่
๕. ดูนกตกปลาเป็นนก
๖. ดูนกตกปลาเป็นแมลง
๗. เลี้ยงปลาในตู้กระจก
๘. ดูนกทำรัง
๙. ดูไข่และลูกนกซึ่งเพิ่งออกจากไข่
๑๐. ดูนกอาบน้ำและกินอาหาร
๑๑. ดูสัตว์เล็ก เช่น คอกม้า คอกหมู เต้าไก่ เต้าเบ็ด ฯลฯ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ให้อ่านชื่อสัตว์บางชนิดออกเป็นคำ บางชนิดออกเป็นประโยค
๒. เอาใจใส่ดูแสดงชื่อของสัตว์
๓. วิจารณ์
๔. หาตัวอย่างทะเล
๕. ดูการฟักไข่ของนกจนเป็นลูกดูนก และดูนก
๖. วิจารณ์ชื่อสัตว์ และชื่อของสัตว์บางชนิด
๗. วิจารณ์ประโยชน์ของสัตว์บางชนิด
๘. ฟักไข่

๙. ผูกมัดให้เป็นคนเมตตาดี
๑๐. ดัดนาเลียงดี
๑๑. จำเลียงดีต่าง ๆ ได้
๑๒. ดีดของกินเราอย่างไร
๑๓. ดีดช่วยคนประกอบอาชีพอย่างไร
๑๔. ให้สังเกตการใช้ดีพร่างตัวของดี

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. ให้รู้จักดีดบด ดีดนา ดีดเลียงคน
๒. ให้รู้จักดีดทให้ประโยชน์และให้โทษต่อมนุษย์
๓. สังเกตว่าอาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ ชนิดใดที่ได้มาจากดี
๔. สังเกตว่าดีดมีเครื่องของกินดีดมาแต่กำเนิดอย่างไรบ้าง
๕. สังเกตที่อยู่ของดี
๖. ให้รู้จักทำให้ดีดของ
๗. ให้รู้จักปลาน้ำจืด
๘. สังเกตว่านกกินไข่ แมลง ตามกิ่งไม้ ใบไม้
๙. ศึกษาดีดทอใยและนิสัยของดี
๑๐. เฝ้าดูแมลงใหญ่กับแมลงเล็ก
๑๑. ด้รังและรักษาอาศัยของดี
๑๒. สังเกตวิธีดีดดีดสัตว์
๑๓. ให้รู้จักดีดดีดมาใช้งาน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ให้รู้จักธรรมชาติของปลาทั่วไป

๔. ผลกีดการช่วยเหลือผู้อื่น

๕. ผลการให้มันซึ่งกันและกัน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ให้รู้จักความแตกต่างระหว่างยาเสพติด ยารักษาโรค และยา
ตำรายา

๒. หาความรู้ในเรื่องยาเสพติด สุรา ยารังับประจำทยาารังับความ
ปวด ยานอนหลับ

๓. ศึกษาเรื่องเครื่องแต่งกายและทาทกรยา

๔. ศึกษาคุณลักษณะส่วนตัวของผู้อื่น และตามนทกข้อดังเกิดขึ้นได้

๕. ศึกษความแตกต่างของบุคคลใด

๖. ให้ความช่วยเหลือ หรือรับความช่วยเหลือจากหมู่พวก

๗. ทดลองสัมผัสทั้ง ๕

๔. ความชัดเจนทางศิลป์ แยกออกเป็นข้อๆ ดังนี้

- ก. การดนตรี
- ข. การวาดเขียน
- ค. การเขียนคำประพันธ์
- ง. การเขียนตามแบบศิลป์
- จ. การออกแบบ
- ฉ. การพ็อนรำ
- ช. ฉายแสงละคร
- ซ. การประดับ

ก. การดนตรี

ชั้นประถมศึกษา ๑

- ๑. ร้องเพลงหมู่
- ๒. ตบมือยาเท่า กระโดดให้เข้าจังหวะเพลงดนตรีได้
- ๓. ร้องเพลงได้ชัดเจน
- ๔. ฟังดนตรี
- ๕. ร้องเพลงเดี่ยวสำหรับเด็ก ๆ ได้
- ๖. มีปาก
- ๗. เรียกชื่อเครื่องดนตรีถูก และฟังรู้ว่าเป็นเสียงเครื่องดนตรีชนิดใด
- ๘. เขียนโน้ตสากล
- ๙. ร้องเพลงชาติเพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงประจำโรงเรียน

ชั้นประถมศึกษา ๒

- ๑. ร้องเพลงปลุกใจรักชาติ คำฉันท์ พระมหากษัตริย์

๒. ผูกหัดเป็นตนเดี่ยว
๓. ให้อุจจกเขื่อน หอดเดี่ยว ปรับเสียงให้เข้ารวมหมู่ได้
๔. หัดทาจังหวะด้วยฉิ่ง หรือกรับ
๕. หัดร้องเพลงตามตัวโน้ต
๖. ให้อุจจกเครื่องหมายตัวหยุดจังหวะ ฯลฯ ในบทเพลง
๗. ให้อุจจกร้องเพลงต่อกัน

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. หัดให้ตบคนเดี่ยวให้ถูก เพื่อจะร้องไปได้ตลอดเพลง
๒. แต่งเนื้อเพลง
๓. จำโน้ตของเพลงที่เล่นแล้ว
๔. เล่นดนตรีไทย
๕. ตกแต่งเครื่องดนตรี
๖. ใช้โน้ตช่วยในการเรียนเพลง
๗. ฟังดนตรี

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. ร้องเพลงเดี่ยวรายตัว
๒. แต่งกลอนคำสำหรับเป็นเนื้อเพลง
๓. เล่นดนตรีไทย
๔. ฟังดนตรี
๕. ทำเครื่องดนตรี
๖. ตั้งเครื่องจังหวะทศ
๗. ร้องเพลงประสานเสียง
๘. ร้องเพลงกลอนดนตรี

ข. การวาดเขียน

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. เขียนภาพสัตว์ แต่งเส้นที่ดำก้นด้วยดินสอดำ
๒. เขียนจากการลอกแบบ
๓. รวบรวมภาพงาม ๆ แปลก ๆ

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. เขียนโดยการลอกแบบ และจากตัวแบบด้วยดินสอดำ หรือดินสอสี
๒. เขียนภาพสิ่งทิวทัศน์
๓. รวบรวมภาพงาม ๆ แปลก ๆ
๔. ให้ดูภาพฝีมือ

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. เขียนโดยการลอกแบบจากตัวแบบ จากความจำด้วยดินสอดำ ดินสอสี
๒. ให้ดูภาพฝีมือ
๓. รวบรวมภาพได้สมุดภาพ
๔. เขียนภาพแจ่มใสและตกแต่ง

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. เขียนโดยการลอกแบบจากตัวแบบ จากความจำด้วยดินสอดำ ดินสอสี
๒. เขียนห้องภาพของโรงเรียนเพาะช่าง หรือมหาวิทยาลัยศิลปากร
๓. ดูการประกวดภาพ
๔. เขียนภาพแจ่มใสและตกแต่งด้วยดินสอดำ หรือดินสอสี

๕. ระบายสีภาพด้วยดินสอสี

๖. ทำสมุดภาพ

ค. การเขียนคำประพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. ให้อ่านคำขวัญของท้องถิ่น

๒. จำกลอนคำขวัญได้

๓. พ้องกลอนให้ชนฟัง

๔. พ้องกลอนที่ผู้อื่นอ่าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. รู้จักสัมผัสนอกและสัมผัสใน

๒. รู้จักสัมผัสอักษร

๓. จำคำกลอนสุภาพต่าง ๆ

๔. อ่านหนังสือคำกลอนให้มากยิ่งขึ้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. หัดแต่งกลอนโดยหาคำสัมผัส

๒. จำกลอนที่สัมผัส

๓. จำกลอนที่เล่นสัมผัสอักษร

๔. อ่านหนังสือคำกลอนให้มากยิ่งขึ้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. หัดแต่งกลอน

๒. รู้จักลักษณะของกาพย์ยานี เพราะจำกัคำ และสัมผัสคล้ายกลอน

๓. รู้จักลักษณะของกาพย์ฉบัง

๔. อ่านกาพย์ให้มากขึ้น

๕. ท่องกาพย์

ง. การเขียนตามแบบศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. เขียนคำอธิบายได้ภาพ

๒. จำประโยคที่ดีจากหนังสือ

๓. ทวนคำดังได้ถูกต้อง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. เล่านิทานได้เป็นทงวนพ้อง

๒. เขียนคำอธิบายได้ภาพให้ผู้ฟังเข้าใจชัดเจน

๓. บันทึกเหตุการณ์ได้ใกล้เคียงความจริง

๔. ทวนคำดังได้ถูกต้อง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. ร่วมมือกันแต่งบทละครจำหรับเล่นในชั้น

๒. เขียนประโยคที่สนใจเพื่อน

๓. เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้เป็นทงวนพ้อง

๔. เขียนนิทาน

๕. บันทึกเหตุการณ์ได้ตรงความเป็นจริง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ผู้ถูกปรึกษา

๒. แต่งนิทานง่าย ๆ

๓. เขียนคำประพันธ์ง่าย ๆ

๔. เขียนข้อความ ๔-๕ ประโยคที่สนใจเพื่อนได้
๕. จัดจำหน่ายบทความที่เขียนได้ดีที่สุด แจกเพื่อน

จ. การออกแบบ

ชั้นประถมศึกษา ๑

๑. ใช้ท่อนไม้มาเรียงกันเป็นรูปกระท่อม ฯลฯ
๒. จำลองภาพสัตว์
๓. บันทึด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน
๔. สร้างบ้านหรือปราสาทด้วยไม้หรือทราย

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. คัดกระดาษเป็นรูปบ้าน ฯลฯ
๒. พับกระดาษหรือผ้าเช็ดหน้าเป็นรูปดอกไม้ หรือสัตว์ต่างๆ
๓. ทำเครื่องใบทอง เช่น เย็บกระทง ห่อขนมชนิดต่างๆ

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. คัดพับกระดาษ
๒. ทำเครื่องใช้ เครื่องเล่นด้วยไม้ไผ่ เช่น พัด ขะตอม ตะกร้า
๓. ทำเครื่องใช้ด้วยใบตอง ใบตาล

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. ทำเครื่องบนดินเผา
๒. ทำอิฐ
๓. ทำเครื่องใช้ด้วยใบเคย กก
๔. ทำเครื่องเล่นด้วยหญ้าปล้อง ไม้ระกำ

ฉ. การพ้อนรำ

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. หัดแสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบคำพูดให้เหมาะสม
๒. เริ่มหัดรำละครไทย
๓. เริ่มค้นโดยใช้จังหวัดนครราชสีมา

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. หัดรำละครไทย
๒. หัดรำแบบพนมเมืองไทย
๓. หัดเล่นรำใช้จังหวัดนครราชสีมา

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. หัดรำละครไทย
๒. ให้แสดงการรำหม่ในงานของโรงเรียน
๓. ให้เล่นรำหม่ในงานของโรงเรียน
๔. รำแบบพนมเมือง

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. หัดให้แสดงคู่หรือเดี่ยว ทั้งการรำแบบไทย หรือแบบพนมเมือง หรือแบบสากล
๒. นำออกแสดงในงานของโรงเรียน หรืองานสมาคมที่ขอรับมา

ช. การแสดงละคร

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. ให้เริ่มหัดพูดให้ชัดเจนและมีเสียงสูง เสียงต่ำ

๒. หัดแต่งทำทางประกอบคำพูดให้เหมาะสม
๓. อธิบายภาพด้วยคำพูด

ชั้นประถมปีที่ ๒

๑. ให้แต่งทำทางประกอบคำพูด
๒. รวบรวมเรื่องละคร
๓. หัดพากย์โขนตามบท
๔. เชิดหุ่นกระบอก

ชั้นประถมปีที่ ๓

๑. แต่งละครพูด
๒. รวบรวมเรื่องละคร
๓. ผูกโครงเรื่องละคร
๔. เชิดหุ่นกระบอก
๕. พากย์โขน

ชั้นประถมปีที่ ๔

๑. แต่งเรื่องอิงประวัติศาสตร์
๒. แต่งการเล่นเบ็ดเตล็ดกลองแจ้
๓. แต่งตำนานกลองแปด
๔. เชิดหนังตะลุง

๗. การประดับ

ชั้นประถมปีที่ ๑

๑. อบรมให้รู้จักรักษาศิลปะของอาจารย์ให้สะอาดเรียบร้อย

๒. ให้รู้จักและถนอมสิ่งของของโรงเรียน เช่น ต้นไม้ ดอกไม้ เครื่องใช้ เครื่องมือต่างๆ

ชั้นประถมศึกษา ๒

๑. ให้รู้จักจัดห้องเรียน โต๊ะเรียน ให้สะอาดและเป็นระเบียบ
๒. ให้รู้จักตกแต่งห้องรับแขก ห้องเรียน ด้วยดอกไม้
๓. วิชาของตำราเรียน

ชั้นประถมศึกษา ๓

๑. ให้รู้จักตกแต่งห้องต่างๆ ให้สะอาดและเป็นระเบียบ
๒. จัดแจกันดอกไม้
๓. วิชาของตำราเรียน

ชั้นประถมศึกษา ๔

๑. ตกแต่งบริเวณบ้านด้วยต้นไม้ ดอกไม้
๒. ตกแต่งบ้านด้วยผ้า หรือเครื่องลายคราม เครื่องแก้ว เครื่องกระเบื้อง
๓. วิชาของตำราเรียน
๔. จัดพานดอกไม้

ความชัดเจนทางเทคนิค

ก. การนับ

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. ปริมาณน้ำหนักของเบ็นกรัม เป็นกิโลกรัม
๒. ปริมาณความจุของภาชนะ เช่น ขวด ถ้วยแก้ว ฯลฯ เป็นลิตร
เป็นปิ่น เป็นควอต
๓. คิดประมาณราคาอาหาร ๑ มื้อ ๑ วัน ๑ สัปดาห์
๔. คิดประมาณราคาเครื่องแต่งกาย ๑ ชุด (ตั้งแต่หมวกจนถึงรองเท้า)
๕. คิดประมาณราคาเครื่องเล่นเรียนใน ๑ ปี
๖. ทำบัญชีประมาณราคาสินค้าของในห้องเรียน
๗. ทำบัญชีประมาณราคาเครื่องใช้ในการครัวที่บ้าน และโรงเรียน

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ทำสมุดแบบฝึกหัดวิชาเลขส่วนตัว
๒. ทำบัญชีประมาณราคาสินค้าของ โรงเรียน ของบ้าน
๓. ตรวจสอบใบสำคัญเก็บเงิน ใบสำคัญรับเงิน ใบส่งของ
๔. สอบเครื่องหมายมา, บัวย, ถา, ถ้าย, ขาด ของนักเรียน
ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเดือนๆ

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ทำบัญชีรายวันตามใบสำคัญรับเงินและจ่ายเงิน
๒. ทำบัญชีประมาณราคาสินค้า
๓. ทำบัญชีพัสดุของบ้านและโรงเรียน

๔. ต่อมกระแสน้ำขึ้นน้ำลงประจำเดือน ประจำภาค
๕. ทำบัญชีรับจ่ายส่วนตัว
๖. ให้คะแนน
๗. วัดส่วนของร่างกายในเวลาตัดเย็บเสื้อผ้า
๘. รวบรวมเงินค่าบำรุงกาชาดหรือค่าบำรุงอื่นๆ

ข. การใช้ตัวเลข

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. เขียนระบบเลขโรมัน
๒. ลงเลขทศนิยมสี่ทศนิยมตามบัญชีหนังสือ
๓. ลงเลขทศนิยมของการคูณของห้องเรียน
๔. ผลการประมาณเวลา

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. เขียนใบส่งเงินทางธนาคาร
๒. ลงเลขทศนิยมสี่ทศนิยมส่วนตัวของนักเรียน
๓. ลงเลขทศนิยมของการคูณของโรงเรียนโดยแยกหมวด หมู่ตำบล หน่วยงาน
ชอกร้าน
๔. จำเลขที่บ้านของตนเอง ของเพื่อน ของญาติ ครู ฯลฯ

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. ลงเลขทศนิยมสี่ทศนิยมของโรงเรียน
๒. หักจำเลขที่รถส่วนตัว รถประจำทาง ทั้งรถจักรยาน รถยนต์
รถราง เพื่อใช้เวลามาเหตุการณ์เกิดขึ้น
๓. หักจำเลขที่โทรศัพท์บ้าน ที่โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ต่างๆ
ในที่ของตน

๔. ผลการประมาณขายตามวิธีของบุคคล
๕. ทาเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดแบบมาตรฐาน

ก. การคำนวณ

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. ทำเลขเศษส่วน
๒. จดชื่อของชวญวนชนบใหม่ วันเกิด ภายในวงเงิน
๓. กระเงินชื่อของทำบุญศกษบาตรีในวันนักษัตฤกษ์ หรือวันทางศาสนา
๔. จำหน่ายตัวในงานโรงเรียน
๕. ชื่ออาหารมอเข้า มอเย็น มาทำเอง
๖. กระชื่อของแห่งมาไว้ใช้ทางบ้านในเขต ๑ เดือน เปรียบเทียบราคาของตามร้านต่าง ๆ ด้วย
๗. กระจายราคาเครื่องแต่งกาย ๑ ชุด
๘. จำหน่ายค่าพาหนะเวลาไปเที่ยวทางไกล
๙. ชื่อของตามห้างร้านถ้าหรมมาใช้ทางโรงเรียน
๑๐. คิดคำนวณเงินที่ประหยัดได้ได้จากการขายเตียงด้วส่วนครัว
๑๑. เรียนเลขเศษส่วน วิธั้บวกและลบ
๑๒. กระงบประมาณค่าใช้จ่ายส่วนตัวในมีหนึ่ง
๑๓. คั่งร้านขายของเบ็ดเตล็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. กระประมาณราคาอาหารอย่างดี เช่นสำหรับในการเลี้ยง
๒. กระประมาณค่าใช้จ่ายในการทำบุญบ้าน
๓. คั่งส่งนามกพา เช่น ส่งนามแบบตมึนคัน วอดเจ้ยบอดต

๔. คิดอายุนักเรียน
๕. รายเครื่องการพิมพ์ของโรงเรียน
๖. คิดซื้อสมุดตามห้างร้าน
๗. คิดเงินลดตามราคาขาย
๘. คิดค่าหนังสือเรียนเมื่อชนชั้นใหม่

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. งบประมาณราคาเครื่องแต่งห้อง เช่น ฝ้าม่าน
๒. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงน้ำชา
๓. กำหนดราคาขายปลีก
๔. หารายได้ให้โรงเรียนโดยการออกหนังสือพิมพ์ขาย
รับรายเดือน รับแจ้งความ
๕. จัดซื้อเครื่องแต่งบ้านสำหรับห้องต่างๆ
๖. ใช้เงินจ่ายของตามความต้องการของชั้น
๗. กำหนดราคาสนาม สวดศอกไม้
๘. เปรียบเทียบราคาขายสินค้าตามร้านต่างๆ

ง. การคิดคือ

๑. การสนทนา

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. พังปาฐกถา
๒. สนทนาถึงเรื่องกระแสน้ำในเขตร้อน
๓. สนทนากับผู้ใหญ่ด้วยคารวะ

๔. คอบัญชีหาที่ผู้ใหญ่ได้ถามได้อวดงาน
๕. ค้นหาอะไรที่เพื่อนต่างโรงเรียนที่ใครรับเชิญมาโรงเรียนคนในงานต่าง ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. รายงานในเรื่องที่ได้สังเกตการณ์มา
๒. ผูกหัดพูดทางเครื่องขยายเสียง
๓. ผูกหัดพูดเขาเครื่องบันทึกเสียง
๔. ถกปัญหาธรรมดากว้างไป
๕. ถกปัญหาทางวิชาการเฉพาะแผนก
๖. แต่งปาฐกถาในเรื่องงานอดิเรก และเรื่องที่คนสนใจเป็นพิเศษ
๗. เถาเรื่องที่คัดลอกจากหนังสือหรือนิตยสาร และจดจำไว้ได้

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. พูดวิทย์กระจายเสียง
๒. แต่งปาฐกถาเรื่องสิ่งแวดล้อมและวิชาการง่าย ๆ
๓. จัดให้มีการโต้วาทีในชั้นของตนเอง และกับชั้นอื่น ๆ หรือกับโรงเรียนอื่น
๔. อ่านสารคดีในที่ประชุม
๕. บรรยายเรื่องทางวิชาการ ทางเครื่องขยายเสียง
๖. นำแขกที่มาเยี่ยมโรงเรียนชมโรงเรียน

๒. การอ่าน

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. อ่านบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์

๒. อ่านตัวเลขเศษส่วน
๓. อ่านและเข้าใจความหมายของอักษรย่อต่าง ๆ
๔. อ่านและยืมหนังสือของห้องสมุด

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. อ่านสารคดีจากหนังสือรายวัน รายสัปดาห์ รายบักษ์ ฯลฯ
๒. อ่านเศษทศนิยมให้ถูกต้อง
๓. อ่านเรื่องวิทยาศาสตร์
๔. ใช้ห้องสมุดค้นคว้าความรู้
๕. อ่านเรื่องทัศนเขียนตนเอง

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. อ่านบทความจากหนังสือพิมพ์ทุกประเภท
๒. อ่านเรื่องวรรณคดี
๓. ใช้ห้องสมุดค้นคว้าหาความรู้
๔. นำเรื่องที่ได้อ่านแล้วมาอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๕. ให้เข้าใจวิชาอ่านปทานุกรมไทยและต่างประเทศ

๓. การสะกดตัว

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. สะกดคำศัพท์บทสัพทได้ถูกต้อง
๒. รู้จักถอดคำต่างประเทศมาเขียนเป็นภาษาไทยได้

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. เขียนประวัติตัวอักษร
๒. เจาะถอดถอดคำศัพท์คำแปล

๓. ใ้รู้จักใช้พจนานุกรม
๔. เขียนคำที่สะกดผิดหลัก
๕. ใ้รู้หลักการประจักษ์วรรณ
๖. สะกดคำศัพท์ ทับศัพท์ ใ้ถูกต้อง

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. ใช้พจนานุกรมเป็น
๒. เรียนประวัติการ
๓. เขียนคำที่สะกดผิดหลัก
๔. เรียนคำพ้องและความหมาย
๕. เล่นต่อกดอณคำศัพท์ คำแปล
๖. สะกดคำศัพท์ ทับศัพท์ ใ้ถูกต้อง

๔. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. รู้จักใช้เครื่องหมายปริศนัย
๒. รู้จักใช้อักษรย่อ
๓. รู้จักใช้จุดภาคแยกคำ

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. รู้จักใช้มหัพภาคหลังคำย่อ
๒. ประหยัดเวลาโดยใช้อักษรย่อ
๓. รู้จักใช้เครื่องหมายข้อชี้แจง
๔. รู้จักใช้เครื่องหมายยัติภังค์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ได้เครื่องหมายพรรคคนในข้อความได้ถูกต้อง
๒. ใช้เลขนอกเลขในเป็น
๓. รู้จักใช้จุดภาคแบ่งตัวเลข
๔. รู้จักใช้เครื่องหมายวงเล็บ
๕. ให้รู้จักแยกหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย
๖. รู้จักแถวพรรคคนและวงกา

๕. การเดินทาง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. คัดต่อทางโทรศัพท์เป็น
๒. รู้จักการเดินทางไปต่างจังหวัดโดย ทางเรือ ทางรถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน
๓. รู้จักและเข้าใจการขอยืมของของท่ง หรือห้องในเรือเดินทะเล รถไฟ เครื่องบินโดยสาร
๔. หัดขีดค้วพาหนะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ใช้โทรศัพท์ชนิดเครื่องต้น เครื่องปลายเป็น
๒. เดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัดโดยทางรถยนต์ รถไฟ เรือ เครื่องบิน
๓. ไปตั้งโทรเลขทักทายการไปรษณียขอยหรือทักทายการไปรษณียกลาง
๔. หัดขีดค้วพาหนะ
๕. หัดขบขยานพาหนะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ใช้โทรศัพท์ชนิดเครื่องฟองเบิน
๒. ใช้เครื่องพูดภายในเบิน
๓. พดโทรศัพท์ทางไกลเบิน
๔. เดินทางไปเที่ยวชมภูมิประเทศตามจังหวัดต่าง ๆ ตามเขา ทะเล ทะเลสาบ นาคก กา เกาะ
๕. หัดขับขี้อุปกรณ์และยานให้ปลอดภัย

๖. การคิด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. คิดด้วยปากกาให้สะอาด
๒. เขียนนามบัตร บัตรเชิญ เมนู
๓. เขียนคณบับสำหรับเรื่องที่จะลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ของโรงเรียนได้โดยสะดวก
๔. เขียนกระดานดำได้งาม
๕. กรอกรายการในแบบพิมพ์ได้ชัดเจน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. เขียนจดหมายให้อ่านได้ง่ายและสะอาด
๒. เขียนคณบับสำหรับลงหนังสือพิมพ์
๓. กรอกรายการในแบบพิมพ์ต่าง ๆ ได้ชัดเจน
๔. เขียนป้ายคัดหีบห่อได้งดงาม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. คัดจากข้อความที่มรขยชด แต่ คก เต็ม ไ้ถูกคยง
๒. ใช้พิมพ์ค

๓. ใช้ปากกาหมึกซึม

๔. เขียนนายโฆษณา

๕. กรอกรายการในแบบพิมพ์ได้ชัดเจน

๗. การเขียน

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. เขียนบทสันทนาโต้ตอบตามหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดให้

๒. เขียนใบสั่งของจากบัญชีสินค้า

๓. เขียนคำจำกัดความของรูปธรรมและนามธรรม

๔. ย่อเรื่อง

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. เขียนเรื่องตามสั่งแปดข้อ

๒. เขียนเรื่องลงในหนังสือของโรงเรียน

๓. เขียนจดหมายตอบรอบใจ

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. เขียนจดหมายเล่าเรื่องการเดินทางไกลหรือเที่ยวชมภูมิประเทศ

๒. เขียนเรื่องลงในหนังสือพิมพ์

๓. เขียนเรื่องเข้าประกวด

๔. ใช้ชื่อเลข

๘. การใช้ความรู้ในวิชาเฉพาะ

๑. การใช้เครื่องมือ

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. ใช้เครื่องมือการฝีมือที่ยากขึ้น

๒. ดับ ทาน้ำมัน รักษาเครื่องมือต่างๆ
๓. สร้างกระท่อม
๔. ให้ใช้เครื่องตัดกระดาษ เจาะกระดาษ กดกระดาษ
๕. ใช้วงเวียน โปรแทรกเตอร์ คีร์วงกลม
๖. ใช้เตาไฟฟ้า

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. ใช้เครื่องมือวัด
๒. ทำแผนทบทวนเงื่อนไขของโรงเรียน หรือของโรงเรียน
๓. ใช้เข็มทิศ
๔. ทำกราฟแสดงสถิติต่างๆ
๕. สับยางรถจักรยาน
๖. ใช้เตาไฟฟ้าและถ่านไฟฟ้า
๗. ใช้เครื่องถักผ้าไฟฟ้า

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. คัดรายนาม ใช้เครื่องมือวัด
๒. สร้างเครื่องเรือนง่าย ๆ
๓. คัดเรือ
๔. สร้างเครื่องแต่งตัวละคร
๕. ทำเวทีละครและตกแต่ง
๖. ใช้ลูกคิด
๗. ทดลองปั้นดิน
๘. ใช้เคาขอบไฟฟ้า
๙. ใช้เครื่องตัดผ้า

๒. การใช้เครื่องจักร

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. ใช้เครื่องพิมพ์ดีด
๒. ใช้เครื่องโทรศัพท
๓. ใช้โทรศัพท์
๔. ใช้เครื่องยนตกลั่น
๕. ใช้จักรเย็บผ้าไฟฟ้า
๖. ใช้เครื่องถ่ายภาพอย่างง่าย
๗. ใช้ไฟฟ้าจับเวลา

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ใช้เครื่องขยายเสียง
๒. ใช้วิทยุ
๓. ใช้โทรศัพท์ชนิดเครื่องตน ปลดสาย และเครื่องพ่วง
๔. ใช้เครื่องดูดฝุ่น
๕. ใช้และรักษารถจักรยาน
๖. รู้จักใช้เครื่องฉายภาพนิ่ง
๗. ช่างเครื่องวัดต่าง ๆ เป็น

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ใช้เครื่องบันทึกเสียง
๒. ใช้วิทยุโทรภาพ
๓. ใช้เครื่องพุดภายใน
๔. ใช้เครื่องยึดตำแหน่ง

๕. ใช้เครื่องสูบน้ำ
๖. รู้จักใช้เครื่องฉายภาพยนตร์
๗. ให้ถ่ายรูปเป็น และรู้จักหลักสำคัญของวิชาถ่ายรูป
๘. ติดสวิตช์ใหญ่ไฟฟ้า

ความชัดเจนทางสังคม

ก. การสืบประวัติบรรพบุรุษ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. อ่านชีวประวัติของคนสำคัญของไทย
๒. เรียนประวัติศาสตร์ของประเทศไทย สมัยสุโขทัยและศรีอยุธยา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. อ่านชีวประวัติ
๒. รวบรวมภาพคนสำคัญของชาติต่างๆ
๓. เรียนประวัติศาสตร์ของไทยสมัยศรีอยุธยา ธนบุรี และความสัมพันธ์ระหว่างชาติใกล้เคียง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เรียนประวัติศาสตร์ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์
๒. เรียนประวัติชาติใกล้เคียง
๓. เรียนประวัติความสัมพันธ์ระหว่างชาติใกล้เคียง และชาติมหาอำนาจ

ข. การรู้จักเพื่อนร่วมโลก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ให้รู้จักเด็กที่สูงอายุและเด็กกว่า
๒. ดินทสัณห์กับครู
๓. ศึกษาชนชาติ ใกล้เคียง
๔. ศึกษาชนชาติที่มีความสัมพันธ์กับไทย

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ศึกษาชนชาติที่มีความสัมพันธ์กับไทย

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ศึกษาชนชาติมหาอำนาจ

ก. การค้นคว้างานเทศกาล

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. พังเรื่องราวต่างๆ ในท้องถิ่น
๒. เค้าเรื่องประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ในเขตเทศบาลที่ใกล้เคียง
๓. ไปดูการก่อสร้าง
๔. ไปดูการค้า
๕. ไปดูสถานที่เจ้าเรียน
๖. ค้นหาถึงกิจการในเขตเทศบาล
๗. ดำรงความเป็นอยู่ที่ดี
๘. พังเรื่องราวบุคคลในท้องถิ่นกระทำไปแล้ว
๙. รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ไปดูการค้า
๒. ไปดูสถานที่เจ้าเรียน
๓. ค้นหาถึงกิจการในเขตเทศบาล
๔. รายงานชีวิตในเขตเทศบาล
๕. ทำชีวิตสังคมในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้ดีขึ้น
๖. ศึกษาประวัติและความก้าวหน้าของเทศบาล

๗. เขียนภาพประกอบประวัติของเทศบาล
 ๘. เขียนเรื่องการปกครองท้องถิ่น
 ๘. ให้ทดลองวิเคราะห์ดำเนินการประชุม
 ๑๐. ศึกษาวิธีที่จะเป็นเทศมนตรี
 ๑๑. ศึกษาวิธีจะเป็นผู้นำที่ดีของท้องถิ่น และของเทศบาล
 ๑๒. ปฏิบัติคนให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของเทศบาล
- ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ศึกษาประวัติและความก้าวหน้าของเทศบาล
๒. ศึกษาวิเคราะห์ดำเนินการประชุม
๓. ศึกษาหน้าที่ของเทศมนตรี
๔. ผลให้เป็นผู้นำที่ดี
๕. ปฏิบัติคนให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของเทศบาล

ง. การผลิต

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ปลูกพืชผักและดอกไม้
๒. ถักเสื่อ
๓. จัดทำหนังสือพิมพ์สำหรับท้องถิ่น
๔. ทำปากหนังสืองามๆ

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ผลการซื้อการขาย
๒. ทำแผนที่เขตเทศบาล
๓. เขียนเรื่องการทำงานและอาชีพ
๔. รวบรวมประกาศโฆษณาและวิเคราะห์

ชั้นมัธยมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เขียนหรือจัดตั้งหนังสือและดำเนินการค้า
๒. ทำข้อตกลงหรือทำตามความสามารถออกจำหน่าย
๓. ทำเครื่องใช้ไว้อย่างอื่น เช่น บกหมอน ทำที่เขียนหรือ
๔. ทำเครื่องใช้ไว้อย่างอื่น เช่น ทำตะกร้าได้ผิง เหล็กเช็ดเท้า ฯลฯ
๕. เขียนภาพประดับห้อง
๖. ออกหนังสือพิมพ์

จ. กิจกรรมบ้านเรือน

ชั้นมัธยมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. รู้จักบ้านและโรงเรียนของตนเอง
๒. หยิบจับหนังสือด้วยความสนุกสนาน
๓. รวบรวมข้อแนะนำเพื่อความดีของตนเอง
๔. ให้อาหารและดูแลสัตว์เลี้ยง
๕. ปลูกและดูแลพืชผักและดอกไม้
๖. ช่วยเตรียมของให้พ่อแม่เมื่อมีแขก
๗. ช่วยทำงานในบ้านเมื่อมีแขก
๘. จัดโต๊ะอาหาร
๙. เก็บกวาดบ้านเรือนมิให้สกปรกรุงรัง
๑๐. เก็บของเงินเมื่อเลิกเล่นแล้ว
๑๑. ให้รู้จักรักตัวเองและของโรงเรียน
๑๒. ถูมเสื่อผ้าให้ถูกแบบ
๑๓. จัดถนนให้เรียบร้อยเล่ม

๑๔. ช่วยมารดาทำงาน
๑๕. เชื้อทั้งบิดามารดา
๑๖. รับใช้บิดามารดา
๑๗. พยายามทำคนให้รำเริงแจ่มใส รู้จักชมอารมณ์
๑๘. ประกอบอาหารเอง
๑๙. รวบรวมคำราประกอบอาหารที่แปลก ๆ
๒๐. ศึกษาตกแต่งบ้านของบ้านอื่น
๒๑. ชื่นชมแซมเสื้อผ้า ลูกเท้าของตนเอง และของบิดามารดา
๒๒. ซักรดเสื้อผ้าของตนเอง
๒๓. ถัดคมนัดให้พระก่อนเข้านอน

ชั้นมัธยมบท ๒

๑. ดูแลสัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้
๒. ตกแต่งห้องด้วยดอกไม้
๓. จัดห้องต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบไม่รกรุงรัง
๔. จัดโต๊ะอาหาร
๕. เก็บกวาดล้างเมื่อทำงานใด ๆ เสร็จแล้ว
๖. จำอาหารและเครื่องใช้ของตนเอง
๗. แต่งกายให้เหมาะสมแก่เทศะและกะทัดรัด
๘. รับใช้บิดามารดา
๙. รู้จักชมอารมณ์
๑๐. ประกอบอาหารเอง
๑๑. รวบรวมคำราอาหาร

๑๒. ซ่อมแซมเสื้อผ้า กู้เท่าของคนเอง และของผู้ปกครอง

๑๓. ซักรดเสื้อผ้าของคนเอง

๑๔. รู้จักใช้ยาประจำบ้าน

๑๕. ถัดคมนต์ให้พระภิกษุเจ้านอน

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. ตัดผักและต้นไม้คอกไม้

๒. ตกแต่งห้องด้วยดอกไม้และผ้ามาลัย

๓. จัดบ้านเรือนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

๔. จัดโต๊ะอาหาร

๕. ปฏิบัติผู้รับประทานอาหาร

๖. เชิญวงโคะรับประทานอาหารได้ถูกต้อง

๗. แต่งกายให้ถูกต้องตามเทศะและกะทัดรัด

๘. จ่ายอาหารและเครื่องใช้ของคนเอง

๙. รู้จักชมอารมณ์

๑๐. รับผิดชอบตามารดา

๑๑. ประกอบอาหารเอง

๑๒. รวบรวมคำราชาอาหาร

๑๓. ซ่อมแซมเสื้อผ้า กู้เท่าของคนเอง และของผู้ปกครอง

๑๔. ซักรดเสื้อผ้าของคนเอง และของผู้ปกครอง

๑๕. รู้จักใช้ยาประจำบ้าน

๑๖. รู้จักเลือกอาหารที่ให้ประโยชน์ต่อร่างกาย

๑๗. รู้จักการปฐมพยาบาลอย่างง่าย ๆ

ฉ. การสอน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ดือน้องในสิ่งที่ควรรู้และควรทำ
๒. อธิบายให้เพื่อนเข้าใจในงานอดิเรกของตนเอง
๓. ดือน้องในเรื่องที่ตนเรียนมาใหม่และมีประโยชน์
๔. พิจารณาว่าควรให้การส่งต่อแก่คนเช่นไร
๕. ยกย่องชมเชยงานที่ผู้อื่นทำ
๖. เป็นผู้นำในการทำงานต่าง ๆ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ให้ดูรายชื่อของครูและคนงานอื่น ๆ
๒. งบประมาณราคาค่าใช้จ่ายในการศึกษาของคนหนึ่ง ๆ
๓. พิจารณาว่าควรส่งต่ออะไรแก่คนเช่นไร
๔. ส่งต่อคนในบานในสิ่งที่เห็นว่ายังบกพร่อง
๕. เป็นผู้นำในการทำงานต่าง ๆ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. หาความรู้เกี่ยวกับการศึกษาในเขตเทศบาลจังหวัด
๒. วิเคราะห์การศึกษาของประเทศไทย
๓. ต้องให้ทราบว่าการทำการสอนอยู่ชั้นใด ต้องได้รับการฝึก และอบรมมาอย่างไร
๔. ให้ทราบว่ามีเงินอะไรที่นำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
๕. ให้ทราบถึงศัตรูของการศึกษา

ข. การดำรงชีวิตในชนบท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. เทียบในงานเทศกาลของชาวชนบท
๒. คู่มือหรือศัพท์ตามชนบท
๓. คู่มืออาหารการกินของชาวชนบท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. คู่มือเงินแบบพจนานุกรม
๒. ให้รู้ด้านกว่าชีวิตของชาวชนบทนั้นหนัก และเสี่ยงอันตรายมาก
กว่าชาวกรุง เช่น การบวชใช้ ชาติแพทย์ และยา การโจร
ผู้ร้าย ฯลฯ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ชุมชนธรรมชาติเน้นในการเผาศพ แต่งงาน บวช ฯลฯ ของ
ชาวชนบท
๒. คู่มือเทศกาล
๓. คู่มือคำดา

ข. การดำรงชีวิตในกรุง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. รู้จักโดยสารรถประจำทาง
๒. รู้จักแจ้งเหตุต่อตำรวจ
๓. รู้จักโทรศัพท์แจ้งความเกิดเพลิงไหม้คอกของคัมเพลิง
๔. รู้จักสถานที่สำคัญในตำบลที่อยู่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. รู้จักสถานที่ทำการรัฐบาล
๒. รู้จักสถานที่อนามัย
๓. รู้จักถนนสายสำคัญ
๔. รู้จักทางที่จะไปยังสถานที่สำคัญในตำบลใกล้เคียง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ให้รู้จักสถานที่ทำการรัฐบาล
๒. ให้รู้จักโรงพยาบาลต่างๆ
๓. รู้จักถนนสายสำคัญ
๔. รู้จักจุดสำคัญของการค้าต่างๆ
๕. รู้จักทางที่จะไปยังสถานที่สำคัญต่างๆ

ฉ. การดำรงชีวิตแห่งชาติตน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. รู้จักประเพณีชาติตามโอกาส
๒. ทำแผนที่ประเทศไทย
๓. ให้รักษารบธรรมเนียนของไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ให้รู้จักกฎหมาย รัฐธรรมนูญและประวัติ
๒. ทำแผนที่ประเทศไทยแสดงอาณาเขตสมัยต่างๆ
๓. ให้รู้จักประวัติการปกครองของไทย
๔. ให้รักษารบธรรมเนียนของไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. กำหนดที่ตั้งแห่งแรก พืชสำคัญของไทย
๒. ขานหนังสือทกถาถองประเทศไทย
๓. รวบรวมเรื่องราวสำคัญๆ ของชาติไทย ที่ควรจะนำมาเป็นแบบฉบับ
สำหรับคนรุ่นหลัง
๔. ให้รักษาขนบธรรมเนียมของไทย

ญ. การดำรงชีวิตในโลก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. เปรียบเทียบการแต่งกายของไทยกับของต่างประเทศ
๒. รวบรวมภาพของต่างประเทศ
๓. รวบรวมภาพของผู้ปกครองประเทศต่าง ๆ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ดูภาพยนตร์ชาวต่างประเทศ
๒. พังข่าววิทยุต่างประเทศ
๓. ทำสมุดภาพเกี่ยวแก่ต่างประเทศ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เรียบเรียงต้นนาคชาติ
๒. เรียบเรียงองค์การสหประชาชาติ
๓. พังข่าววิทยุภาคต่างประเทศ
๔. ดูภาพยนตร์ชาวต่างประเทศ
๕. พิจารณาการปกครองของชนชาติต่าง ๆ
๖. เรียบเรียงที่ตั้งด้วยการศึกษาที่สำคัญของโลก

๗. เล่าเรื่องการค้าขายติดต่อกับต่างประเทศ
๘. ทำแผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ทางรถ เรือ อากาศ
๙. ให้เข้าใจถึงความจำเป็นที่ต้องติดต่อกับชาวต่างประเทศ ทาง
การทศ
๑๐. ให้เข้าใจถึงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ

ญ. การเพาะสวนไม้
ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. ให้สอนสายตา โดยหัดนับตา หรือมองออกไปไกล ๆ มองดีเรื่อย
เช่นหม่นไม้
๒. ให้ลงตามือคาเจ็บ
๓. ให้รู้จักเอาผลออกจากตา
๔. เมื่อมีเสียงดังให้อุดหู หรืออาปาก
๕. ไม่ให้กระพริบโดยไม่จำเป็น
๖. บริหารฟันโดยเคี้ยวอาหารเหนียว หรือแข็ง เช่น ข้าว ไข่ ไก่
หม่นอื่น ฯลฯ
๗. ให้หายใจแต่ทางจมูก
๘. ให้ทรงกายให้ตรง เวลานั่ง ยืน เดิน
๙. ไม่ให้กระทบความร้อน ความเย็น ในเวลากระชั้นชิด
๑๐. ไม่นอนคว่ำหน้าหรือเขย่งหลังขึ้น หรือใช้หมอนหนุนหน้าอก
๑๑. ให้พยายามข่มอารมณ์ เพราะการมีอารมณ์แรงเกินไป จะทำให้
หัวใจพิการ
๑๒. ใช้เครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมแก่ฤดูกาล

๓๓. กวดขันให้สวมเสื้อผาห่อสะดือและรัดเข็ม
 ๓๔. จัดบ้าน ห้องเรือนให้สะอาด ไม่รกรุงรัง
 ๓๕. ใช้ดื่มน้ำที่ถูกต้องลักษณะ
 ๓๖. ไม่เข้าใกล้ หรือใช้ของร่วมกับผู้ที่เป็นโรคติดต่อเช่น ริดสีดวงตา
กลาก เกลื้อน คุชทูรโรค ฯลฯ
 ๓๗. รู้จักอาการของโรคติดต่อ เช่น ริดสีดวงตา กลาก เกลื้อน
คุชทูรโรค อหิวาตกโรค บิด ไข้รากสาด มาเดเรีย
ให้กำจัดสัตว์ที่เป็นพาหนะของโรค
 ๓๘. หัดทำปฐมพยายามลดคนถูกกัด
 ๓๙. หัดแกะกันถูกกัดติดต่อ
 ๔๐. หัดผายปอด
 ๔๑. หัดแยกอาหารออกเป็นจำพวก เนื้อสัตว์ แป้ง ไขมัน เกล็ด และแร่
 ๔๒. ให้รู้จักประโยชน์ทั่วไปของวิตามิน และวิตามินในอาหาร
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๑. ให้รับประทานอาหารวันละ ๓ มื้อ
 ๒. ให้เข้าใจโรคโดยใช้ความรู้ ความเห็น ต่างๆ ที่มี ตลอดจน ฯลฯ
 ๓. ให้เล่นเกมและรักษาอาหารให้สะอาด
 ๔. ให้รู้จักประโยชน์ของอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ แป้ง ไขมัน แร่
และเกลือ
 ๕. ให้รู้ว่าอาหารชนิดใดมีอาหารจำพวกใดบ้าง
 ๖. ให้รู้ประโยชน์ของวิตามิน และวิตามินในอาหาร
 ๗. กวนและแกว่งสารส้มให้เข้าได้และใช้ตลอดวัน

๘. คมนาวนระ ๔ แถวข้างน้อย
๙. คมนากอนเข้านอนและเวลาตื่นนอน
๑๐. ให้รู้วาระกายตองการขอกซิเจน
๑๑. ให้รู้วาระรอบค้อมการชนิดใดบ้าง
๑๒. ให้รู้ว่ามีง และเชื้อโรคในอากาศ
๑๓. ไม่นอนคลุมโปง จุกตะเกียง ปลุกคนไม่หอรอมงัดควงใจใน
ห้องนอน
๑๔. ให้รู้จักรักษาทรุดทรวงโดยการ นั่ง นอน ยืน เดิน
๑๕. ให้มีการพักผ่อนหย่อนอารมณ์
๑๖. ให้นอนและตื่นเป็นเวลา และให้นอนวันละ ๘-๑๐ ชั่วโมง
๑๗. ใช้มุ้งสะอาดและไม่หนาเกินไป
๑๘. ไม่นอนตากลม
๑๙. ไม่นอนคว่ำหรือหงาย
๒๐. ให้รู้จักลักษณะและหน้าที่ของส่วนต่างๆ ของตา
๒๑. เมื่อตาเจ็บให้สวมแว่นตา
๒๒. ให้ปรึกษาจักษุแพทย์ เมื่อรู้สึกว้าตามองไม่เห็นตามปกติ หรือ
ถ่ายตาขึ้น

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. ให้รู้จักหน้าที่และส่วนต่างๆ ของฟัน
๒. ปรึกษาทันตแพทย์เมื่อรู้สึกปวดฟัน
๓. ให้รับประทานอาหาร และผลไม้ เพื่อให้กระดูกและฟันแข็งแรง
๔. ให้รู้จักหน้าที่ ทดง และลักษณะของปอด

๕. ให้หายใจเข้าให้เต็มปอดวันละ ๕-๖ ครั้ง
๖. ถ้ารู้สึกว่าปอดไม่ปกติ มีอาการไอเรื้อรัง ให้ไปหาแพทย์ตรวจปอด หรือนายเช็กเรย์
๗. ให้ดื่มน้ำของหมี่ จืด หรือปอดของคนที่ดีต้องได้ตามโรงพยาบาล
๘. ให้รู้หน้าที่ กตง ลักษณะ ขนาดของหัวใจ และทางเดินของโลหิต
๙. ให้รู้จักห้ามโลหิตอย่างง่าย
๑๐. ให้รู้จักลักษณะ อาการ การคิดค้อ และป้องกันโรคคิดค้อ คือ บิด ไข้รากสาด ไข้หวัดใหญ่ โรคคอค้ำ วณโรค กาฬโรค โรคเรื้อน
๑๑. หัดพับผ้าพันแผล
๑๒. ทำปฐมพยาบาลคนเป็นลม ถูกไฟลวก น้ำร้อนลวก จมน้ำ โดหิตออกมา งูกัด ถูกไฟฟ้า
๑๓. ได้รับความปลุกฝังป้องกันไข้ทรพิษ ฉีดวัคซีนป้องกันไข้รากสาด อหิวาตกโรค รู้จักใช้ยาประจำบ้าน พาไปตรวจการผ่าศพที่โรงพยาบาล

ความเจตนาทางศิลปะ

๑. การดนตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ร้องเพลงหมู่
๒. ร้องเดี่ยว
๓. แต่งเนื้อเพลงและทำนอง
๔. จัดโน้ตเพลงสากลได้ถูกต้อง
๕. เล่นดนตรีไทยและสากล
๖. ฟังดนตรีและเพลง
๗. ร้องเพลงประสานเสียง
๘. ร้องเพลงกลอนดนตรี
๙. ร้องเพลงบรรเลงด้วยเครื่องดนตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. เที่ยวนดนตรีได้บางบางเพลง
๒. ร้องเพลงบรรเลงด้วยดนตรี
๓. ร้องเพลงกลอนดนตรี
๔. จัดโน้ตเพลงสากลได้ ร้องเพลงประสานเสียง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เที่ยวนดนตรีได้
๒. เล่นดนตรีเร้าวงได้
๓. แต่งเนื้อร้องและทำนองเพลงได้
๔. ทำและตกแต่งเครื่องดนตรี

๒. การวาดเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ทำป้ายโฆษณา
๒. ทำบัญชีอาหารคงโคะ
๓. เขียนห้องภาพของโรงเรียนเพาะช่าง มหาวิทยาลัยศิลปากรหรือ
ของเอกชน
๔. เขียนภาพแล้วแรเงาตัดเส้น
๕. ระบายสีภาพด้วยดินสอสีและสีน้ำ
๖. ทำสมุดภาพ
๗. แต่งเขียนภาพเข้าประกวด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ทำสมุดภาพ
๒. แต่งภาพเข้าประกวด
๓. ทำป้ายโฆษณา
๔. เขียนภาพเส้นเด่นชัด
๕. เขียนห้องภาพ
๖. สังเกตความแตกต่างของภาพในสมัยต่าง ๆ
๗. ทำภาพของคนให้คนอื่นโดยดูภาพของศิลปิน
๘. ออกแบบป้ายโฆษณาหรือแบบเสื้อ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เขียนพหุภณท์
๒. จัดทำเครื่องแต่งกายละครและฉากละคร แต่งหน้าละคร

๓. ทำสมุดภาพ
๔. ส่งภาพเข้าประกวด
๕. เขียนโฆษณา
๖. เขียนห้องภาพ
๗. เขียนภาพดีเด่นชัด
๘. เขียนภาพด้วยสีน้ำมัน
๙. ตั้งเกิดความแตกต่างของภาพในสมัยต่าง ๆ
๑๐. ขอบแบบเสื้อ

๓. การเขียนคำประพันธ์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. หัดแต่งกลอนและกาพย์
๒. ให้รู้จักลักษณะและสัมผัสของโคลงสี่สุภาพ
๓. ท่องโคลงสี่สุภาพทุกกลอน และกินความลึกซึ้ง
๔. อ่านโคลงสี่สุภาพใหม่มากยิ่งขึ้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แต่งกลอน กาพย์และโคลง
๒. ให้รู้จักลักษณะและสัมผัสของโคลงสามสุภาพ
๓. ท่องโคลงสามสุภาพทุกกลอน และกินความลึกซึ้ง
๔. อ่านโคลงสามสุภาพใหม่มากยิ่งขึ้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. แต่งกลอน กาพย์และโคลงสี่สุภาพสาม
๒. ให้รู้จักลักษณะและสัมผัสของโคลง

๓. ท้องโคลงต้องสภาพทกถกถกษณะและความดี
๔. อ่านโคลงต้องให้น่ากขังจน
๕. ให้รู้จักถกถกษณะของร่าย
๖. แต่งร่าย
๗. ให้รู้จักถกถกษณะของดีด
๘. ให้รู้จักถกถกษณะของฉันทะง่าย ๆ
๙. ให้อ่านฉันทะและท้องจำฉันทะที่ไพเราะ

๔. การเขียนตามแบบศิลป์

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. แต่งจดหมาย เขียนจดหมายเชิญ ตอบขอบใจ
๒. ผลให้เขียนข้อความที่แสดงความรัก ความปรารถนา และ
ความยากลำบากต่าง ๆ
๓. บันทึกงานที่ทำได้ตามโครงการ
๔. คัดบทความไปพิมพ์
๕. เขียนบทความสั้น ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. แต่งจดหมายแบบต่าง ๆ
๒. เขียนไดอาแกรมทางวิทยาศาสตร์
๓. แนะนำให้มองเห็นความงามของศิลปะ ของธรรมชาติ และความ
ไพเราะของดนตรีหรือคำประพันธ์
๔. อ่านหนังสือวรรณคดี
๕. คัดบทความที่ดัดไปพิมพ์

๖. แต่งเรื่องละคร

๗. เขียนบทความ

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ตัดแปลงเรื่องนทานให้เป็นเรื่องละคร

๒. แต่งเรื่องนทาน

๓. เขียนนวนิยายสั้นๆ

๔. แต่งเรื่องละคร

๕. แนะนำให้เห็นความงามของศิลปะของธรรมชาติ และความไพเราะ
ของคนศรี หรือคำประพันธ์

๕. การออกแบบ

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. ทำเครื่องใช้ด้วยเปลือกหอย

๒. ทำเครื่องประดับตกแต่ง เช่น ตกแต่งด้วยผ้าตัด ผ้าสักหลาด ผ้าแพร
ผ้าต่วน กำมะหยี่

๓. ทำดอกไม้แห้งด้วยกระดาษ

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. จัดดอกไม้ใส่พาน

๒. มีรูปสัตว์ หรือคน เป็น หรือเครื่องใช้อื่นๆด้วยปูนปลาสเตอร์

๓. ทำดอกไม้แห้ง ด้วยแพร ต่วน กำมะหยี่ โฉน

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. แกะมันหรือผักทองเป็นรูปดอกไม้ สัตว์ รูปคน ฯลฯ

๒. ฉลุลวดลายลงบนกระดาษ หยดกักด้วย แผ่นกระดาษ แผ่นหนัง

๓. ประดิษฐ์เศษวัตถุเป็นเครื่องเล่น เครื่องใช้ เช่น ใช้เศษผ้ามา
 ด้านเป็นพรหมปัทมาเคียง ฯลฯ
๔. บัณฑิต

๖. การพอนรำ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ผูกการแต่งแบบพอนรำ ทั้งการร้องและการรำด้วยตนเอง
๒. เต้นรำแบบต่างดัดดัดกัน
๓. ให้หัดเล่นเพลงกัน เช่น เพลงพวงมาลัย เพลงชาวไร่ เพลง
 เกษตร ฯลฯ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. ให้ออกแสดงการร้องและรำด้วยตนเอง
๒. เริ่มหัดแต่งเพื่อเข้าสังคม เช่น รำวง เต้นรำจังหวะต่างๆ
๓. ประดิษฐ์ท่ารำ หรือท่าเต้นรำสำหรับงานรื่นเริงของโรงเรียน
๔. หัดให้เล่นลำตัดหรือเพลงกัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ประดิษฐ์ท่ารำหรือท่าเต้นรำ
๒. ออกแสดงในโอกาสพิเศษต่างๆ
๓. หัดการรำหรือเต้นรำประเภทเข้าสังคม เช่น รำวง
๔. หัดเล่นเพลงหรือลำตัดกัน

๗. การแสดงละคร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. เล่นหุ่นกระบอกทั้งชุดและร้องประกอบ

๒. เชิดหนังตะลุง หนังใหญ่ หัตถ์พากย์ภาพยนตร์

๓. แต่งเรื่องละคร

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. แต่งบทสำหรับร้องรำในโอกาสพิเศษ เช่นงานวันโรงเรียนประจำของโรงเรียน

๒. พากย์ภาพยนตร์ โขน

๓. เชิดหนังใหญ่ หนังตะลุง

๔. เล่นละครทางวิทยุ

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. แต่งบทละคร บทเพลง

๒. แต่งเรื่องตามประจักษ์ศาสตร์

๓. แต่งตำนาน

๔. แต่งละครหรือโขน

๕. แต่งละครทางวิทยุ

๖. เชิดหนังตะลุงหรือหนังใหญ่

๘. การประดับ

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. รู้จักจักดอกไม้

๒. แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับตนเอง

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. จัดดอกไม้สำหรับงานตามประเพณี เช่นบวชนาค แต่งงาน

๒. แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับตนเอง และกาละเทศะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ทำฉาถเด่นละคร
๒. ขอกแบบมาน
๓. ประดิษฐ์เครื่องแต่งตัวละคร
๔. แต่งกายให้เหมาะกบตนเองและกาละคร
๕. แต่งหน้าให้งาม

ความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์

ก. การสำรวจโลกและจักรวาล

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. วางโครงการเดินทางรอบโลก
๒. ทำสมุดบันทึกผลข้อสังเกตทางวิทยาศาสตร์ด้วย
๓. แสดงภาพโลกและจักรวาลตามความเข้าใจในสมัยเดิม
๔. ทำแผนที่โลกแสดงกระแสน้ำในมหาสมุทร
๕. ทำแผนที่โลกแสดงมหาสมุทรและทวีปต่าง ๆ
๖. ทำแผนที่โลกแสดงภูเขาต่าง ๆ
๗. อ่านเรื่องสมัยใหม่ของบุคคลสำคัญต่าง ๆ
๘. แต่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจ
๙. ดูดาวตก
๑๐. กำหนดเวลาดวงจันทร์ ขุนตามลำดับวัน
๑๑. กำหนดเวลาดวงอาทิตย์ขึ้นและตกตามลำดับวัน
๑๒. สังเกตจุดที่ดวงอาทิตย์ขึ้นและขอบฟ้า
๑๓. ทำหุ่นจำลองรูปโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์
๑๔. ทำไคอาแกรมแสดงโลกและดวงอาทิตย์ในกลางวันและกลางคืน
๑๕. ทำไคอาแกรมแสดงความชื้นและแสดงที่เปลี่ยนไปตามฤดูกาล

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ศึกษาเรื่องลมในประเทศไทย เช่นลมมรสุม ทิศทางของลมมรสุม
๒. จำแนกแสดงทิศทางของลมมรสุม
๓. ศึกษาฝนมนุษย์ได้รับจากลมมรสุม

๔. ศึกษาเรื่องลมในภาคต่าง ๆ ของโลก และทำแผนที่แสดงทิศทางลม
๕. ศึกษาผลที่ได้รับจากลม
๖. ศึกษาเรื่องกระแสน้ำ กระแสน้ำอุ่น และทำแผนที่แสดงทางเดินของกระแสน้ำ
๗. ศึกษาผลที่มนุษย์ได้รับจากกระแสน้ำ
๘. ศึกษาเรื่องภูเขา ภูเขาไฟ หินละลาย
๙. ทำแผนที่แสดงภูเขาที่สำคัญ และภูเขาไฟ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ไปดูเรือและศึกษาชีวิตในเรือ
๒. ศึกษาเรื่องสัตว์รัก ควลงขาตอย คาว และควลงพเคราะห์
๓. ศึกษาความเป็นอยู่ของคนป่า
๔. ศึกษาความเป็นอยู่ของคนเขตหนาว
๕. ศึกษาความเป็นอยู่ของคนแถบภูเขาและที่ราบ
๖. ศึกษาความเป็นอยู่ของชาวประมง
๗. ศึกษาความเป็นอยู่ของชาวนา
๘. ศึกษาการเจริญวัยของมนุษย์ในการทำแผนที่
๙. เดินทางไปเที่ยวตามต่างจังหวัดและสถานที่ต่าง ๆ

ข. การทำกำลังแรง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ทดลองทำน้ำให้กลายเป็นไอ
๒. ทำไอให้กลายเป็นหยดน้ำ
๓. หดนมคอร์กเทให้พิมพ์เป็นรูปต่าง ๆ

๔. ข่านเทอร์โมมิเตอร์ชนิดต่าง ๆ
๕. เงินเงา
๖. ตั้งเกดเสียงพารของมาทหลังพาดเบม
๗. กระเวดากไคยณเสียงพารของ
๘. ตั้งเกดเสียงมาทหลังควเครองบนทบนอยสูง
๙. ทำเครองรอนและทคตของรอน
๑๐. ยกของหนักด้วยลูกรอก
๑๑. ทำควมรอนโดยการเสียดสี
๑๒. ใช้น้ำมันดก้างควมเสียดสี
๑๓. ทำบารอมีเคอร์และจคควมกดของอากาศ
๑๔. ทำกาดักน้ำและใช้ถ่ายน้ำ
๑๕. ตั้งเกดการชักของแม่น้ำดำขาว
๑๖. ค่อยสายไฟฟ้าในบ้านจำลอง
๑๗. ค่อยไฟโดยใช้แบคเคอร์ เช่นใส่ถ่านไฟฉาย
๑๘. ทำแม่เหล็กแตรวงเวียน
๑๙. ตั้งเกดสเป็คตัมไปเมือคตองแสงต่าง ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. ทำน้ำให้แข็งและตั้งเกดการขยายตัว
๒. ตั้งเกดการขยายตัวและหดตัวของปรอทในเทอร์โมมิเตอร์
๓. ตั้งเกดควมดันสะท้อนของซิมเสียงและเส้นลวด
๔. ตั้งเกดการไหลของน้ำในหลอดและในดิน
๕. ทำบญชเครองจักรที่ใช้กันอยุ่ทั่ว ๆ ไป

๖. ตั้งเกณฑ์แห่งของรังและการเกี่ยวข้องกับแสงแดด
๗. ตั้งเกณฑ์ถิ่นและทราบจำแนกถึงอาการอะไร
๘. ตั้งเกศความดันของไอน้ำ
๙. ถูปากกาหมึกซึมให้ถูกกระดาษ
๑๐. รวบรวมสื่อทนวนไฟฟ้า และจัดให้เข้าหมู่พวก
๑๑. เขียนรูปแสดงการเกิดสุริยุปราคา และจันทรุปราคา
๑๒. จับไฟฟ้าในบรรยากาศ
๑๓. ทดลองให้เห็นว่าอากาศมีน้ำหนัก
๑๔. ทำไม้ไฟจรมเปลง
๑๕. การตกไหม้

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. พังและตั้งเตียงต่างๆ
๒. กระดาษไต่ย่นเตียงหูดเรอและประมาณระยะทาง
๓. ตั้งเกศความแตกต่างระหว่างระยะเวลาของเตียงและแสง
๔. ติดกรอกทำงาน
๕. ติดเครื่องจักรในห้องเครื่อง
๖. ทำรายงานการใช้ไฟฟ้าในเรือและในโรงงาน
๗. ทำเครื่องจักรไอน้ำจำลอง
๘. ติดการทำความเย็นด้วยไฟฟ้า
๙. ติดไฟฟ้าเจดทำงาน
๑๐. เปรียบเทียบน้ำหนักของหินและไม้ศรศ
๑๑. ประดิษฐ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างง่าย และเครื่องเล่นไฟฟ้า เช่นรถไฟ

๓๒. การใช้แรงน้ำหนักมาหมุนเครื่องจักร

๓๓. แรงดันของไอน้ำและเรือไอ

๓๔. สร้างเครื่องร่อน

ค. การค้นพบพันธุ์

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. รวบรวมต้นเฟิร์นที่ปลูกขึ้นในเมืองไทย

๒. วาดรูปส่วนต่าง ๆ ของพืช

๓. ให้รู้จักพืชดอกกับพืชไร้ดอก

๔. ตั้งเหตุการณ์เจอยขิงเถา

๕. เขียนส่วนต่าง ๆ ของพืช

๖. เกมดอกไม้อดอยน้ำไว้ให้นาน

๗. รวบรวมเกสรดอกไม้อ

๘. ตั้งเกิดวัฏจักรกระจายเกสร

๙. ตั้งเกิดพืชจำพวกสัตว์โต และการขอกดอก

๓๐. แยกประเภทการแตกกิ่งก้าน

ชั้นมัธยมศึกษา ๒

๑. ตั้งเหตุการณ์เติบโตของเฟิร์น มอส เห็ด รา

๒. ทำสมุดคำด้วยภาพพืชในท้องถิ่น

๓. ทดลองปลูกต้นไม้โดยวิธีต่าง ๆ เช่น ตอ คอน เพาะ

แตกแขนง ฯลฯ

๔. ไร่ถักยุงจุดที่คันดูพืชเล็ก ๆ

๕. ไร่ป๋ยพืชและตั้งเกิดตุ่ม

๖. แยกพืชมีพิษและไม้มพิษ
๗. ศึกษาลักษณะของดินในส่วน และในไร่พืชชอบ
๘. ศึกษาเรื่องโรคของพืช

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. รวบรวมใบไม้ต่าง ๆ
๒. ตั้งเกตุคุณสมบัตินี้ของไม้ที่รวม ไม่เลื่อย
๓. รวบรวมต้นหญ้าที่ขึ้นในส่วน
๔. ทดลองพืชโดยให้แสงแดด น้ำ และปุ๋ย
๕. รวบรวมพืชที่มีดอก
๖. ตรวจดูเชื้อโรคของพืช
๗. ปลูกพืชใช้เป็นอาหารของมนุษย์
๘. ปลูกพืชใช้ทำแป้ง
๙. ปลูกพืชใช้ทาน้ำมัน
๑๐. ปลูกพืชใช้ทำนาข้าว

ง. การค้นคว้าธรรมชาติ

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. วัดปรอทในชายคาและนอกชายคาบ้าน
๒. เปรียบเทียบฝน หมอก เมฆ และไอน้ำ
๓. เปรียบเทียบลักษณะของคว้น และไอน้ำ
๔. รวบรวมแร่ต่างๆ
๕. ตั้งเกตุหลักฐานทางธรณีวิทยาของแม่น้ำ ภูเขาในตำบลใกล้เคียง
๖. ละลายหินในของเหลวต่างๆ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. รวบรวมตัวอย่างหิน
๒. สังเกตการสึกหรบของหิน
๓. ทำบัญชีสิ่งของที่ใช้ในการก่อสร้างบ้าน
๔. บันทึกความชื้นในอากาศ
๕. พยากรณ์อากาศ
๖. แบ่งแยกชนิดของเมฆ
๗. จุดเทียนในอ่างน้ำและครอบด้วยไห
๘. ทิ้งเหล็กตากฝนไว้ ภายหลังไปตรวจดูว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. สังเกตว่าสิ่งของที่ผลิตจากวัตถุธรรมชาติแท้ ย่อมทนทานกว่าวัตถุ
ที่ทาเทียมขึ้น
๒. ศึกษาเรื่องแร่
๓. ทำบัญชีรายชื่อแร่
๔. รวบรวมตัวอย่างแร่
๕. ให้รู้จักคุณสมบัติและประโยชน์ของแร่
๖. แร่ในท้องถิ่นและการขุดแร่ใน

จ. การค้นชาติมนุษย์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. รวบรวมภาพคนตามส่วนต่าง ๆ ของโลก
๒. เขียนจดหมายถึงคนในส่วนต่าง ๆ ของโลก
๓. วิจัยสังเกตการแต่งกายแบบพื้นเมืองของชนชาติต่าง ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. ทำแผนที่แสดงชาติมนุษย์ในโลก
๒. เขียนภาพแสดงรูปลักษณะของคนชาติต่าง ๆ
๓. ศึกษาภาษาต่าง ๆ
๔. ศึกษาเรื่องอาหารการกินของคนชาติต่าง ๆ

ชั้นมัธยมปีที่ ๓

๑. ทำสมุดภาพแลกเปลี่ยนกับประเทศต่าง ๆ
๒. ส่งสิ่งของหรือเงินไปช่วยเหลือเด็กอนาถาในต่างประเทศ
๓. ส่งสิ่งของไปแสดงในงานตามเทศกาลต่างประเทศเช่นเทียนมา
๔. พังวัตถุหรืออ่านข่าวของประเทศต่าง ๆ

ฉ. การค้นคว้าโลก

ชั้นมัธยมปีที่ ๑

๑. รวบรวมพืชซึ่งแมลงนำมา
๒. รวบรวมแมลงต่าง ๆ
๓. ศึกษาเรื่องชีวิตของแมลงกับพืช ตั้งแต่เกิดจนแก่
๔. จัดทำรังและที่อาบน้ำสำหรับนก
๕. ตั้งเกศหนึ่งกางคก คบ เช็ด
๖. ตั้งเกศหนึ่งงู เตา ปัด
๗. ศึกษาธรรมชาติของไก่และหมู
๘. ศึกษาการเลื้อยพันของไก่และหมู
๙. เลี้ยงไก่และหมู

ชั้นมัธยมปีที่ ๒

๑. ศึกษาธรรมชาติของเป็ดและห่าน

๒. ศึกษาการเลือกพันธุ์เปิดและห่าน
๓. เลี้ยงเปิดและห่าน
๔. ทาบทวนข้อดีของครกนาครังบก และสัตว์ที่เลี้ยงดูด้วยนม
๕. รวบรวมตัวอย่างแมลงต่าง ๆ
๖. สังเกตตาหน้ำของสัตว์ที่กินสัตว์อื่น และตาข้างของสัตว์ที่ถูกล่า
๗. สังเกตตาของแมลง นกเค้าแมว กบ งู ปลา และแมลง
๘. สังเกตจมูกของสุนัข ม้า ช้าง ชูรี หมู กวาง และบันทึกการใช้พิเศษของมัน
๙. สังเกต ปาก ฟัน อื่น ๆ ของปาก เท้า และขน หรือหนังหรือกระดูกของสัตว์ต่าง ๆ และรู้ประโยชน์ของมัน

ชั้นมัธยมศึกษา ๓

๑. ศึกษาเรื่องในท้องถิ่นชนิดที่มีพิษและไม่มีพิษ
๒. ศึกษาเรื่องสัตว์ที่เป็นพาหนะของโรค
๓. ให้รู้จักว่าสัตว์ชนิดใดควรสงวนพันธุ์ไว้ และด้วยวิธีใด
๔. ทาบทวนสัตว์โบราณซึ่งสูญพันธุ์ไปแล้ว
๕. ศึกษาเรื่องปลาทอมไฟฟ้า
๖. ศึกษาเรื่องปลาทะเลอันตรายต่อมนุษย์

ข. ความรู้จักตนเอง

ชั้นมัธยมศึกษา ๑

๑. เขียนไดอะแกรมแสดงการกิน การย่อย การหายใจ การถ่าย
๒. พยายามป้องกันและรักษาตัวให้พ้นจากโรคหวัด
๓. เปรียบเทียบความคล้ายคลึงของตน และบรรพบุรุษ
๔. ให้รู้จักจิตวิทยาในเรื่องความคิด ความรู้สึก ความจำ การนอน
๕. ผักผ่อนเป็นครุตนเอง

ชั้นมัธยมศึกษา ปี ๒

๑. ให้สังเกตเสียงของตนเองและของผู้อื่น ตลอดจนกิจใช้เสียง
๒. ถนอมก่าดังกายของตนเอง
๓. บอื่งกันตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บ
๔. กินอาหารตามถั่ว่น
๕. บอื่งกันตัวเองให้พ้นจากบาดเจ็บ
๖. ใช้เครื่องทำควมเย็นในบ้านและในห้องเรียน
๗. ระบายอากาศในห้อง
๘. บริหารกล้ามเนื้อ
๙. บันทึกควมเติบโตทางกาย
๑๐. สังเกตผลการออกกำลังกาย
๑๑. วิเคราะห์นิสัยการนอนของตนเอง ผลอันเกิดแก่เสียง เสียงคนตัว
ระยะเวลานอน
๑๒. สังเกตผลการใช้ยารก่าดัง เช่นกาเฟ๋ สุรา ยาสูบ
๑๓. รับประทานอาหารทม่ควมิน

ชั้นมัธยมศึกษา ปี ๓

๑. สังเกตตัวเองว่าสุขภาพเป็นอย่างไร เพื่อการแก้ไข
๒. สังเกตว่าในบ้านของตนเองมีข้อบกพร่องอันใดที่ควรจะต้องแก้ไข
๓. สังเกตการงานของตนเองว่าทำได้มเพียงไร และหาทางทำให้ดีขึ้น
๔. หาควมรู้ได้ตัวเอง โดยการสังเกต การอ่าน การฟัง ฯลฯ

เลขที่หนังสือ ๓๓๒.๔๓

ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้แต่ง

ศาสตราจารย์ ดร. วิชาญ ฤทธิ

เรื่อง

แผนการสอนการฝึก

วันรับ

ผู้รับ

วันส่ง

๓๓๒.๔๓

စံ ခ်
စာမူဝါဒ

၁.

၂.

၃.

၄.

